

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

नेपाल संवत् १९४२ सिल्लाथव/२०७८ फागुन १/२०२२ Feb./ ल्या: ५३, दाँ:४

ख्वप नगरपालिकाया
हिंछकगु नगर सभाया उलेज्या

सांसद सुवाल व नगर प्रमुख प्रजापति वन मन्त्रालय
(२०७८ माघ १४ गते)

प्रदेश सरकार स्वास्थ्य निर्देशनालयया पुचः ख्वप अस्पतालय्
(२०७८ माघ २१ गते)

; DkfbSlo

@)* krfug !, c^a\$ &(, jif\$

नगर सभासं एम सी सी या विरोध

ख्वप नगरपालिकाया हिछकगू नगरसभासं सभासद पिसं देशय् बय बय जुयो च्वंगु एम सी सी या चर्को विरोध याता । माघ २६ गते संघीय सांसद प्रेम सुवाल जुं उलेज्या याड न्ह्याकगु नगरसभासं उगु विरोध प्वंकगु खः । स्थानीय तहया नगरसभाता स्थानीय तहया ब्यवस्थापिका धाई । ख्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं पदग्रहण याडः ज्या सां सां निसें नगर सभाता बैचारक बहस याय्गु थाय् काथं छ्यल समसामयिक राजनीति, स्थानीय विषय, ब्ययता सभासदपिन्ता बिशेष ई या ब्यवस्था याडः वयो च्वंगु खः ।

विहिवार च्वंगु नगर सभासं न्वचु तयो द्यूपुं अपलं वक्तापिसं एमसीसी देता भिं मयाइगुलिं तुरुन्त खारेज याय् मःगु प्रस्ताव नगर सभां पारित याय् मःगु माग याता । एम सी सी पाखं वइगु ५० करोड डलर (थ्यं मथ्यं ५५ अरब तका दां) देया सार्वभौमिकता नपां हिलय् फैं मखु । सम्भौता अनुमोदन याः सा नेपः या कानुन स्वयो एम सी सी च्वय् लाइगु, नेपःया नपां लगानी जुइगु योजनाया लेखा परीक्षण एम सी सी याइगु थजगु खाँत नेपः व नेपः मि पिन्ता भिं मयाइगु सभासद पिनिगु धापु खः ।

स्थानीय तहया निर्वाचन २०७९ साल बैशाख ३० गते जुइगु सरकारया घोषणानपां एम सी सी बहसं नेपः या राजनीति भ्रन भ्रन क्वाड वगु दः । सत्ता गठबन्धनया न्ह्यलुवा जुयो च्वंम्हा प्रधान मन्त्री देउवां न्ह्याथेयाड जूसां फागुन १६ गते दुनय् एम सी सी संसदं अनुमोदन याकेता न्ह्ये मदय्क जुयो च्वंगु दः । नेपाली कांग्रेस कार्य सम्पादन समितिं एम सी सी सदनय् पेश याय्गु खाँ क्वः छ्यगु दः सा गठबन्धनया मेम्हा नेता प्रचण्डं एम सी सी ता (समय सीमा) ई तयो संसदं अनुमोदन याय्गु पत्र च्वया नं जनताया दश्वी पौ च्वयागु मखु दकः भांगः खाँ ल्हाड च्वना । माओवादीया अपलं नेता कार्यकर्तात एम सी सी पारित याय्मज्यू धाय्गु पक्षख्य दः ।

न्हियान्हिं येँ व थी थी जिल्ला व सदरमुकामय् एमसीसीया विरोध प्रदर्शन जुयो च्वंगु दः । नेपाल मजदुर किसान पार्टी सुरु निसें हे एम सी सी या खारेजया माग याड देया अपलं जिल्लाय् विरोध प्रदर्शन अन्तरक्रियात याड जनताता ग्वाकय्गु व सांसदपिन्ता खवरदारी याय्गु ज्या याड वयो च्वंगु दः ।

थ्वहे इवलय् नेमकिपां त्याक वपुं ख्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं नगरसभासं उकिया विरोध याड च्वंगु दः । जनताता भिं जुइगु काथं मदिक्क ज्या साड वयो च्वंगु ख्वप नगरपालिकाया नगरसभां अजगु जनविरोधी एम सी सी या विरोधय् सः थ्वकगु बांलागु खाँ खः । देशय् ७५३ गू नगर व गाउँपालिकात दः । थौं तक छगु नं पालिकां नेपः या सार्वभौमिकता नपां स्वापु दःगु एम सी सीया बारे थःगु धापु पिब्वगु मरुनि ।

ख्वप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार, सम्पदा ल्हवनय् कानय्गु ज्या, सुचुकुचु जक मखु राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय विषयलय नं नगरसभासं छलफल याय्गु परम्परा न्ह्याकःवयो च्वंगु दः । फुक्क स्थानीय तहलं नगरसभाता जनताया विचार अभिव्यक्ति प्वंकय्गु थाय् काथं दयकेगु ज्या ख्वप नगरपालिका पाखं सय्क सा बांलाइ धाय्गु मति तया ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंब्ज्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वजू, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६९३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

का.रोहितया स्वकगू कोरिया भ्रमणया नुगः र्खाँ

नारायणमान बिजूवर्द्धे

न्यापांगु खाँ ...

स्वदातक जगू उगु युद्ध खय् प्यंगू लाख स्वयो अपः अमेरिकी व हिंडागू लाख स्वयो अपः कतामारीत (कठ पुतलीत) व मेमेपुं सेना सं.रा. अमेरिकां सीपुं स्वय् माला । नकतिनिजक नेदातिनि दःगु प्रजातान्त्रिक जनवादी गणतन्त्र कोरियाया नियमित जनसेना व कोरियाली जनतां १२,२०० हवाइ जहाज, ३२५० ट्यांक व तोप गाडी ५६० स्वयो अपः लडाकु जहाजत अपलं मेमेगु ल्वाभः (हात-हतियार) त ध्वष्ट याडः बिला ।

सच्छिदातकया ताः हाकगु सं.रा. अमेरिकाया आक्रमक युद्धयां इतिहासय् दकलय् न्हःपां कपः क्वछुकला । २७ जुलाई १९५३ सं पानमुन्जोमय् प्रजग कोरिया व अमेरिकाया दश्वी युद्ध दिक् (युद्ध विराम) या सन्धीसं (हस्ताक्षर) सहिछाप याता ।

सन १९५० निसं सन १९५२ तकया व कोरियाली युद्धसंसारया साम्राज्यवादी विरोधी मुक्ति युद्धया इतिहासय् छगू नमूना काथं काई । उकि दुनय्या अनेक वीरतापूर्ण घटनां कोरियाली जनताया गौरवता च्वय् तयो ब्यगु दः । उगु वीर गाथाया सर्वोच्च नायक राष्ट्रपति का.किम इल सङ्ग जू हे खः ।

युद्ध दिक्यात । अथेनं युद्ध धःसा क्व मचः नि । ३८ औं समानान्तर (रेखा) ध्वः स्वयो उत्तर पाखय् प्र.ज.ग कोरिया व दक्षिणय् ४०,००० स्वयो अपः अमेरिकी सेना व १००० स्वयो अपः थी थी काथंया आणविक हातहतियार फवडा क्वय तयो च्वड च्वंगु छगू गणतन्त्र कोरिया नांया छगू कतामारी सरकार दः ।

उत्तरे छगू समाजवादी ब्यवस्था दः सा दक्षिणे छगू नवउपनिवेश व पूँजीवादी ब्यवस्था दः । अथेनं कोरियाली

जनता छगूहे परिवारया जहानपुं खः, छगू हे भाय ल्हाइपुं छगू हे संस्कृति डालिपुं खः । पिनय्याय्पिनिगु हस्तक्षेपं याड कोरियाली जनताता पुनः एकीकरण याकय् मब्युनि । धात्थे कोरिया छगू हे खः धाय्गु भावना फुक्क कोरियाली जनताया मनयँ दः । अथे जूगुलिं राष्ट्रपति किम इल सङ्ग जुं उत्तर व दक्षिणया ब्यवस्था गथे खः अथेत्तुं तयो थः वं थवय् सुयातां क्वमन्योसं (हस्तक्षेप मयासं) वा अजगु छुं काथंया खलबलीमयासं कोरियाया छगू महासंघ द्यक्केगु प्रस्ताव तयो द्यगु खः । अलय् उगु बुद्धिमतापूर्ण व ब्यवहारिक प्रस्तावता नं साम्राज्यवादीतयसं लागु याकय् मब्यु ।

धात्थे खःगु खाँ, कोरिया थौं विदेशी हस्तक्षेपयाडः उत्तर व दक्षिणे ब्वथलः तःगु दः । जिं (का.रोहितं) भ्रमण याडागु कोरिया उत्तरया प्रजातान्त्रिक जनगणतन्त्र कोरिया खः प्र.ज.ग कोरिया नेपः दे थें थयं मथयं ७० प्रतिशत पहाडै पहाड दःगु मित्र देश खः । थुकिया क्षेत्रफल १,२२,७६२ वर्ग किलोमिटर स्वयो अपः दःसा जनसंख्या नेगू करोड ति दः । भ्नीगु दे नेपः या क्षेत्रफल १,४७,१८१ वर्ग किलोमिटर दः सा नेगू करोड स्वयो अपः जनसंख्या जक दः ।

प्रजातान्त्रिक जनवादी गणतन्त्र कोरियाया राजधानी प्योडयाड खः । ताः हाकगु इतिहास दःगु प्योड याड २००० वर्ष स्वयो न्हा हे निः स्वांगु व १५०० वर्ष न्हा राजधानी दयकगु खः । ऋाडिष्ट ब्यु स्वसदा न्हा कोगुरो सामन्ति राज्यं निः स्वांगु प्योडयाड नगरता पःखं मुइकय्ता व दानय्ता सच्छिदा विकगु खः । सन ४२७ सं जियान धाय्गु थासं कोगुरो वंशं थःगु राजधानी प्योडयाडे ल्हय्यो हःगु खः ।

अः प्योडयाड २० लाख जनसंख्या दः । पुलांगु

न्हयःगुगूगु स्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

प्योडयाडया क्षेत्रफल १६ वर्ग किलोमिटर दःगु खः । व अः भून ख्यडवाडः च्वंगु दः । छगू नगर व राजधानीसं दयमःगु फुक्क सुविधात नपां संग्रहालय, चिडियाखाना, खेलकुद भवनत साफुकुथित प्लानेटोरियम, मनोरञ्जन स्थल, पार्क, थी थी कला व सांस्कृतिक केन्द्रत प्योडयाडे दः । प्रदुषण मरुगु थाय् प्योडयाडे दः। प्रदुषण मरुगु प्योडयाडे विश्वविद्यालय व कल-कारखाना, विज्ञान व प्रविधिया केन्द्रया छेलोखेलोत खाँ खाँ भी फुक्क अजु चाई । थुकाथं स्वयबल्य् प्योडयाड गनांया छुं नं राजधानी स्वयो म्हर्वं मजु ।

प्योडयाड व कोरियाया अनेक भवनत स्वयबल्य् गुलि तः हः तः ब्या धाय्गु अन्दाज याय् थाकु । भीगु देया सिंहदरवार गुलि तः खा धाय्गु खाँ यक्वसिनं स्पू । उगु सिंहदरवार ८०८ पि अथे धाय्गु ४११ हजार वर्ग मिटर डेडाडः च्वंगु दः, धाई । थ्वथें हे कोरियाया राष्ट्रपति भवन, प्रतिनिधि सभाया भवन विशाल जन अध्ययन गृह थजगु थी थी कार्यालयत व भवनत दैः जक अनुमान याय् फैं । खयां तथ्य तथ्यांक ख्य् भी तस्कं लिपा ला नपां फुक्क धाय्थें भीगु नां जःगु भवन त डय्दा स्वयो च्वय याय्गु हे खः । अल्य् कोरियाया फुक्क स्वयलाइकगु भवनत १९५४ लिपा जक दांगु खः ।

सन १९५०-५३ या कोरियाली युद्धसं धात्थें ख्यक् धू धू जुय धुंकगु प्योड याड थौ ४० दाया दुनयं थजगु तस्कं बांलागु व भव्य भवनत खानी बल्य् अजु चाई । जिता मति वां जिगु स्वकया भ्रमणे जिं प्योड याडया स्वबव्य् छव्व हे स्वय मखांनी । अथेनं जिं गुलि थासय् वाडः स्वया व फुक्क स्वयबल्य् धात्थें मैं बांडाय् मःगु रचनात्मक ज्या ताय्का । म्हवचा इलय् हे थापासिकं बांलाकः जाज्वल्यमान राजधानी दय्कपुं कोरियाली जनतां युद्ध याय्गु मति तला धःगु साम्राज्यावादी तय्गु ब्वाँसो या नीति जक खः । अल्य् धात्थेंगु खाँ छुल्य् धःसा थःगु आपाच बांलाक स्वं ह्वथें ह्वय्कः तःगु देशता याय् फःगु आक्रमणया बिरोधय् रक्षात्मक तयारी यात धःसा थुकी कोरियाली जनताया

छु दोष ? छगू छगू देशभक्त सरकारं उकिता थःगु न्हापांगु कर्तव्य भःपिई ।

अन्तर्राष्ट्रिय आणविक उर्जा आयोग (IAEA) व आणविक अप्रसार सन्धी (NPT) संयुक्त राष्ट्र संघया ध्वार्यं ज्वडः संयुक्त राज्य अमेरिकाया इशाराय् प्र.ज.ग. कोरियाता तः कः हे 'विशेष जाँच बुभ्क' व 'अन्तर्राष्ट्रिय दवाव या घच्यापुगु प्याखं क्यनय्गु गुगु ज्या साड च्वना धात्थें व अन्यायपूर्ण व पक्षपातपूर्ण खः । छख्य् ४० दा तक ४०,००० स्वयो अपः अमेरिकी सेना व १००० गू स्वयो अपः थी थी आणविक हतियारत दक्षिण कोरियाय् तयो तःम्हा अमेरिकी सरकारं छु ख्वालं प्र.ज.ग कोरियाता आणविक अस्त्र दय्क च्वना जक थी थी काथंया सैनिक अभ्यास व नाकाबन्दीया धम्की ब्यगु ? पूर्वाग्रह (महितां) व दुराग्रह (कूनियतं) तयो थथे ज्या सानिगु याता हे साम्राज्यवादी नीति जक धाइगु ।

जिं याडागु भ्रमण काथं कोरियाली जनता देशभक्त खः । मेहनती व लगनशील खः । शान्तिप्रिय, विज्ञान-प्रविधि व कला-संस्कृति खये तस्कं मन क्व सःपुं खः धाय्गु जिगु मनय् दः । कोरिया अध्ययन मण्डलया पासापिनिगु तःकहेघ्वातुघ्वाडः धायो मच्वंगु जूसा जिं थ्व साफू प् वांकय् मफैगु जुई । दश्वी दश्वी अनेक ज्यात वयो च्वनिगु गुब्लें गुब्लें नेन्हू-प्यन्हूतक च्वय हे मखानिगु न्हापा व अः या भ्रमणया लुमन्ति ल्वाक ज्यो वडगुलिं

याडः च्वयागुलि गनां मचः मगा व स्यंगु व कथहे मजगु व च्वय्गु शैली (पहः) पागु ब्वनामिपिसं मनयं तै । अल्य् दोष जिगु हे खः । यात्राया इलय् हे वा छँ ल्याहाँ वयानिं खुरु खुरु च्वयागु जूसा थजगु पंगः त दाँ मवैगु खः । छुयाय् ? लाचार !

जिता च्वय्ता व पूर्वाकय्ता घ्वातुघ्वाड, हपः बियो च्वंपुं, ल्हययो ग्वाहाली यापुं, देवः किपाया बारे पीर कायो च्वंपुं पासा भाइपुं, थाकु (प्रेस) या ज्या सानामि किजापुं केहेपुं व कोरिया अध्ययन मण्डलया फुक्क पासापिन्ता सुभाय् !

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया पीच्याकगु पार्टी निस्वांगु दिन

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया पीच्याकगु पार्टी निस्वांगु दिनया लसताय नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः सुनिल प्रजापति जु या न्वचु

सकले ज्या इवः सं ब्वति कायो द्युपुं सकलें कामरेड पिन्ता क्रान्तिकारी अभिवादन !

नेपाल मजदुर किसान पार्टी निस्वांसानिसें थौ तकया थव पी च्यादाया दुनयें पार्टीता थानातक थयंकयता खानय् दय्क व मदय्कः अपलं सिनं ग्वाहाली यागु दः । अथे धाय् यक्वसिया लाहा दः । न्ह्याथिन्योगु काथं मछिंगु इलय् नं पार्टीया उद्देश्यता नुगलय् स्वथाडः, छतिं हे लिमच्यूसें भी न्ह्यलुवा कामरेड पिसं तः तः हांगु कष्ट नयो ज्या साडः दिला । हिदा-हिन्यदा सुचुकः सुचुकः भूमिगत च्वडः, विदेशय् प्रवासी जीवन हाडः जेल नेल फयो जीवन फुकला । अलय् पार्टीता छुं गनां हे मगाः मचः म भिंगु खाँ न्यनयें मायकगु मरु । पञ्चायतकाल निसें बहुदलीय व्यवस्था जु जुं थौया पुँजीवादी गणतन्त्रतक नं पार्टीता सैद्धान्तिक व वैचारिक ल्याखं भन स्यल्लाकः बल्लाकः भिंकः यंकः नेपः या कम्युनिष्ट आन्दोलने अपलं थिगु मता काथं धिसिलाकः दडचवना, छतिं हे इगिदिगि मसांसें । थौ या थव तस्कं महन्वपूर्ण दिनसं जिं वयकपिन्ता तकं च्वछायो हना बना याय् । 'देश व जनताया इमान्दारीपूर्वक सेवा याय्गु हे राजनीति खः ।' धाय्गु भी न्ह्यलुवासिसं क्यंगु लॉपुई मदिकक थाकुमचसं जीवन पाडः भःपुं सकल कार्यकर्तापिन्ता अपलं लसः हांसें भिन्तुना देछायो च्वडा ।

थौ या ज्या इवःसं विश्व सर्वहारा वर्गया महान गुरु मध्येया फ्रेडरिक ऍंगेल्सया छुं छुं खाँ थाना तय्गु अनुमति काय् ।

फ्रेडरिक ऍंगेल्स विश्व सर्वहारा वर्गया

गुरु अन्तर्राष्ट्रिय ब्यक्तित्व नपां महान नेता खः । मार्क्स व ऍंगेल्सं समाजय् ह्युपा ह्युता याडः द्युगु ज्या (योगदान) ज्वः मरुगु खः ।

जुजु व राजतन्त्रयाखायें थःगु बिचः स्पष्ट यासे ऍंगेल्सं धायोदिल- 'जिं केवल अजपुं जुजु पिनि पाखं जक भिं याइगु आशा याय्, गुम्हासिया दिमाग थःपुं जनताया कसा नयो घःपः जूम्हा थजु गुम्हासिया दरबार क्रान्तिया ल्वहंतं कय्कः दुडः च्वंगु थजु ।'

सन २८ नोभेम्बर १८२० सं जर्मनीया बर्मेन सहरे बुम्हा ऍंगेल्स विद्यार्थी कालय् निसें छम्हा भिम्हा अनुशासित मनु खः । उगु इलय् बेलायते औद्योगिक क्रान्ति जुयो च्वंगु ई खः । मेसिन छ्यल हः सेलिं सच्चिछम्हा ज्यामि तयसं याइगु ज्या छगः मेसिनं याडः हः सेलिं ट्वलंट ज्यामित ज्या मदय्कः चवनय् माल । अपलं गरिबत दयो वल । धेबा फुक्क नेम्हाप्यम्हा पुँजीपति तय्के लः वान । धेबा दःपुं भन भन तःमि जू जू वान । समाजय् तःमि व चिमिया गः भन भन तः गायो वान ।

तः मिगु परिवारय् बुम्हा ऍंगेल्सया व्वाया बेलायतया मेनचेष्टर सहरे तः हांगु कारखाना दः । वयकलं बेलायतेहे मजदुरपिनिगु अवस्था ह्दाय च्वडः स्वयो अध्ययन याय् खान । सन १८४५ से वयकलं बेलायते मजदुर वर्गया अवस्था' धाय्गु साफू च्वयो पिथाडः दिल । उगु साफू उब्लेया मजदुरतय्गु अवस्था सिद्धकेता ग्वाहाली जुल ।

उगु इलय् राजनीतिया मू थाय् पेरिस खः । का.ऍंगेल्स पार्टी संगठन निस्वानय्गु इवलय् मार्क्स नपां सक्रिय जुयो दिल । पेरिसे 'न्यायसंघ' नांया गुप्त संगठन दः । सन १८४७ सय् उकिया अधिवेशन जुल । वहे अधिवेशनं 'न्याय संघ'या नां 'कम्युनिष्टलिग' जक तला । उगु अधिवेशन थुलि महन्वपूर्ण सावित जुला कि वहे अधिवेशनं

कम्युनिष्ट पार्टीया ब्यवहारिक व सैद्धान्तिक ज्या इवः दय्केगु भाला मार्क्स व ऍंगेल्सता कुबिडकला । सन १८४७ डिसेम्बर निसें १९४८ जनवरी तकया बचाः हाकगु ई दुनयें 'कम्युनिष्ट घोषणापत्र' च्वय धुंकः पियानय्गु ज्या जुला । वहे घोषणा पत्रया लिधंसाय थौ हलिमयया बच्छी स्वयो अपः जनतात थः थः गु देशय् समाजवादी ब्यवस्था निः स्वानय्ता ल्वाडः च्वंगु दः । घोषणापत्रया दकलय् हः नय हे च्वयो तःगु दः - 'थौ तक ल्यडः च्वंगु फुक्क समाजया इतिहास वर्ग संघर्षया इतिहास खः।' उकिता लिपा भातिचा हिड्कः 'आदिम समाजया विकास जुय धुंकः' दकः भिंकः च्वता ।

कम्युनिष्ट घोषणापत्रं पुँजीपति वर्ग सर्वहारा वर्गता गथे शोषण याई धाय्गु व अन्याय- अत्याचारया किपा जक क्यंगु मखु सर्वहारावर्गता मुक्तिया लॉपुं नं क्यडः बिला । घोषणापत्रे च्वयो तः काथं- 'सर्वहारावर्ग या बलं पुँजीपति वर्गया हाँगः ल्यंथाडः थःगु सत्ता निःस्वानय् मः ।' अथे धाय्गु पुँजीपति वर्गक्य लाहाफयां दया-माया याडः अमिसं सत्ता त्वः त बिड्मखु बरु सशस्त्र संघर्ष (ल्वाभः ल्हाड) या लॉपुं ज्वडः ल्वाडः जक सर्वहारा वर्ग थःगु सत्ता काय् फै ।' धायो द्युगु खः ।

वयकपुं स्वयो न्हपा नं अपलं विचारकपिसं माथांवांगु समतामूलक समाज निस्वानय्गु बिचः मप्वंकगु मखु । सेन्ट साइमन (१७६०-१८२५), चाल्स फ्यूरियो (१७७२-१८३७), रोबर्ट ओबेन (१७७१-१८५१), थजपुं विद्वानपिसं नं समाजे तः मि चिमि धाय्गु मदय्क छगू सुन्दर संसारया कल्पना याडः द्युगु खः । अलय् वयकपिसं सर्वहारा वर्ग शोषणया विरुद्ध ल्वाडः गथे ज्यापु ज्यामिया शासन सत्ता निःस्वानय्गु धाय्गु बांलाकः लॉपु क्यनय् मफः शोषण मरुगु समाज दय्के धाय्गु खाँ खं जक

न्हयः गुगूगु स्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

समाजय ह्यूपा ह्य फै मखु । अथे जूगुलिं वयक पिन्ता 'काल्पनिक समाजवादी' जक धाला ।

कम्युनिस्ट घोषणापत्र पिथांगु छुं ई लिपा हे फ्रान्से राज्यक्रान्ति सुरु जुल । औद्योगिक विकास नपां नपां ज्यामिपिनिगु ल्या अपलं दयो वसेलिं अमिके चेतना नं दयो वल । मजदुर वर्गता थानयूता नायूखिं चवयूकेगु ज्या घोषणापत्रं यात । देडः च्वंपुं सर्वहारावर्गता ग्यलाग्यलायाडः थानयूगु ज्या यासेलिं अभः छप्पा छधि जुयो ल्वायूता ध्वासा बिल । घोषणापत्रखयू च्वयो तःगु दः 'पुंजीपति वर्ग थः ता क्वथयू थुनिगु गः थमनं हे म्हुई । पुंजीवाद क्वदयो सर्वहारा वर्गया शासन मजूसें मगा ।'

फ्रान्से सन १८७१ सं ज्यामिवर्ग पुंजीपति वर्गया विरुद्धे छप्पाछधि जुयो दाना । अपुं छम्हा छम्हासिके ल्वाभः (हतिवार) दः । पुंजीपतिवर्गया विरुद्धे (संघर्ष) ल्वायूता तयार जूसां व उलि बांलाकः ब्यवस्थित धःसा खानयू मरु । अथेनं आन्दोलन ह ज्याडः वसेलिं मार्क्स व ऍंगेल्स पूर्णरूपं उगु आन्दोलन ह छ्यायूता ग्वाहाली याड दिला अलयू पेरिस कम्युन' निः स्वाना । तुरुन्त सैनिक भर्ति केन्द्र व स्थायी सेना भड्गु याता । नागरिक पिनिपाखं निःस्वांगु 'राष्ट्रिय गार्ड' ता देया छगू जक सैन्य शक्ति दकः क्वः छिता । चर्च फूकं राष्ट्रियकरण याता । फुक्क थासयू निर्वाचितत ब्यवस्था याता । फुक्क कर्मचारीपिनिगु तलब सामान्य ज्यामि तयू क्वति याता । मथां मथां समाज हिल वान ।

छगू विचलय क्वातुक ज्वडः च्वंगु राजनैतिक दल मरुगु, अलयू अजगु अनुभव नं मरुगुलिं व पेरिस कम्युनया ध्वायू तः न्हू ब्ययके मफूत । सारा पुंजीपति छप्पा जुयो पेरिस कम्युनता क्वथल । अथेनं छम्हा कम्युनार्ड म्वाडः च्वंतलय पेरिस कम्युनया ध्वायू क्वः दयके मब्यु । 'फ्रान्से गृहयुद्ध'या भूमिकासं ऍंगेल्स च्वयो दिल - 'महानुभावपुं सकलें सर्वहारा अधिनायवाद गथे जुइ ? पेरिस कम्युनया ख्वः स्वयो दिसें, वहे खः सर्वहारा अधिनायक वाद ।'

पेरिस कम्युनया दुस्यः बमलाडः परिपक्व मजुनिगुलिं मार्क्स व ऍंगेल्स तुरुन्त आन्दोलन हचिइकेगु पक्ष मरुगु अलयू उकिता

लिछ्यायूता अपलं कुतः जूगु खौं नं लेनिन काडः द्यूगु दः - 'मार्क्स फ्रान्सेली सर्वहारा वर्गता असामाजिक विद्रोह मयायूता इनाप याडः द्यूगु खः । अलयू १८७१ सं उगु विद्रोह न्हयौसेलिं मार्क्स जनसमूदायया उगु दासे वगु उत्साहता लसकुस याडः दिल ।'

पेरिस कम्युन बूसां क्रान्तिकारी जनताया उत्साह छति हे मसी । मार्क्स व ऍंगेल्स च्वयो दिल - 'उगु कम्युन गुकिता पुलापुं सत्ताधारीतयूसं पुसा हे मदयूकःक्वथयू धुन जक मति तःगु खः अथे मखुसें व म्वाडः च्वंगु दः, थौ व थुलि बल्लाडः च्वंगु दः कि उलि व गुब्लें हे मजुनि ।'

पेरिस कम्युन क्वः दःगुलिं ज्ञान कायो सोभियत संघ, चीन, प्रजग कोरिया क्युवा थजगु देशे समाजवादी क्रान्ति जुला । व लिपा थयूकः बल्लाडः ल्यडः हौं कायो च्वना । सोभियत संघे संशोधनवादी पिनिगु लाहातयू सत्ता लः वां सेलिं आना अः कम्युनिस्टत पलखः या लागिं बुगु (अस्थायी हार) खानयू द । अथेनं समाजवादया ध्वायू ब्ययूकः आनाया जनता हकनं समाजवादया नितिं ल्वाडः च्वंगु दः । अलयू शान्तिपूर्ण लौपुं समाजवाद निः स्वानयू फै धायू संशोधनवादी बिचः या मनूत व पार्टी सत्तायू वाना । अथेनं अपुं अपलं सत्तायू च्वनयू मफैगु खौं विश्व कम्युनिस्ट आन्दोलनया इतिहासे चिली, इन्डोनेसिया थजगु देया उदाहरणं धायूफः ।

भीगु नेपः देशे नं एमाले, माओवादी थजपुं थः ता मूलधारा कम्युनिस्ट पार्टी दक धायो वयो च्वंगु पार्टीतयूसं चुनावं हे समाजवाद निः स्वानयूगु दाबी याडः च्वंगु दः । अपुं संशोधनवादीतयू खः । संशोधनवादीतयूसं पुंजीवादी तयूगु हे पा लिडः हः जुई । नेपाल मजदुर किसान पार्टी 'कम्युनिस्ट पार्टी दुनयू खानयू दःगु संशोधनवाद, वामपन्थी व दक्षिणपन्थी अवसरवादया विरुद्ध सम्भौताहीन संघर्ष यायां नेपः या कम्युनिस्ट आन्दोलने थःगु बिस्कं म्हासिका पिब्वयो वयो च्वंगु दः । थुकिता अभः हःनयू यंकेगु भाला न्हूगु पुस्ताया लाहातयू वयो च्वंगु दः ।

ऍंगेल्सया छगू तस्कं बांलागु 'परिवार निजी सम्पति व राज्यया उत्पति' धायूगु साफू

नं दः । सन १८८४ या मार्चयू च्वसा न्ह्याकः मे महिनाया लिप्पा पाखयू क्वचायूकः पिथांगु उगु साफूति समाज विकासया पलात न्हि थाडः द्यूगु दः । वयकलं उगु साफूति 'निजी सम्पति (स्वामित्व) तयूगु यासेलिं समाजया उत्पति जुल, गुकि पारिवारिक ब्यवस्था स्वामित्वया स्वापुं सं फुक्कया (पूर्णत) लिधंसा जुई' दक च्वयो द्यूगु दः ।

मिसा मस्तयूगु बारे पुंजीवादी उत्पादन प्रणालीया हांगः निसें ल्यं थानयू मधुंतलयू मिसामस्तयूसं धाथ्यें खःगु स्वतन्त्रता काय फै मखु दक वयकलं धायो दिल । अभः वयकलं समाजवादी ब्यवस्थायू जक मिसा मस्तयूसं छपुतलं (पूर्ण) स्वतन्त्रताकायू फै धायो दिसे थथे स्पष्ट याडः दी - 'समाजवादी समाजयू जक गना सामाजिक उत्पादने महिलात दुथ्याई सामाजिक जीवनया फुक्क लागाय मिसात व मिजंतयू दथ्वी फुक्क लागाय उथिग्यंक समानता दै । मिसात छुं दुनयू जक च्वड ज्या सानयू मः धायूगु भारी दिकः याउंके हज्याई मिसा मस्तयूगु फुक्क माथांवांकः छम्हा सें मेम्हा सिता हिस्याडः मखु हना बना याड, धाथ्येंगु मतिलां जायूकः छगू च्वजःगु रुप प्याहौं वैगु स्वय दै ।

मार्क्स व ऍंगेल्स मिलय जुयो 'पुंजी' या न्हापांगु, नेगूगु व स्वंगूगु ब्वः पिथाना । स्वंगूगु ब्व पिथानयू हौं हे मार्क्स थव संसार त्वः त दिल । स्वंगूगु ब्व ऍंगेल्स हे पिथाडदिल । उब्लेतक वयक तस्कं म्हां मफयो कमजोर जुय धुंकल । थथे संसारया ज्या साड नैपुं ज्यामि वर्गया मुक्तिया लागिं लौपुं क्यडः द्यूम्हा ऍंगेल्स ६ अगष्ट १८९५ सं संसार त्वःत भाल । ऍंगेल्स थव संसार त्वः त भः सां वयक पिनिगु कीर्ति मार्क्स व ऍंगेल्स द्वलंदा दाँ तक म्वाडः च्वनितिति । संसारे ज्या साड नैपुं ज्यापु-ज्यामित दः तलयू वयकपुं म्वाडः च्वनितिति ।

(नेमकिपाया ४८ कगू निः स्वाना दि या लसतायू २०७८ माघ १० गते अनलाइन पाखं ग्वसः ग्वगु प्रवचन ज्या इवः सं नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं बियो द्यूगु न्वचुया भाय हिला-सं)

ख्वप देता नमूना नगर काथं विकास याय्ता हचिलः च्वनयँ

- नगर प्रमुख प्रजापति

हानय बहपुं नगरबासी दाजुकिजा तताकेहेंपुं

ख्वप देया जनताया भोतं त्याकः वयागु प्यदा व च्याला दत । डादाया नितिं जिपुं निर्वाचनं त्याकः वयागु खः । थुगु हिंछकगू नगरसभा जिमिगु कार्यकालया दकलय् लिपाया नगर सभा खः । जिपुं निर्वाचित जुयो सपथ ग्रहण याडागु दिनं निसें नगर व नगरबासीपिनिगु भिं याय्गु ज्यात हदाय तयो ज्या सां सां वयो च्वडा । हिंदादातक जनप्रतिनिधिपुं मरुगु २०७२ सालया तः भवखाचां नगरे दुनयँया अपलं - अप सम्पदा, छँत दुड च्वंगु ई न्हँगु संविधान व संघीयता ज्याखय् छ्यलय् मःगु ईलय् निर्वाचनं त्याक वयागुलिं न्हःपां न्हपांयां दिनया स्थिति काथं मछिगु ई खः । जिमिगु हः नयँ विकास निर्माण नपां यकव यकव पंगः त दः । इमान्दारी जुयो जनताया सेवा याय्गु भावनां जनताया साथ सहयोग व ग्वाहाली दःगुलिं ज्या बुलुहुँ हज्याका । थुगु इलय् जिमिसं शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्हवनय् कानय्, सुचुकुचु नपां नगर व नगरबासीपिनिगु जीवन नपां तप्यंकः स्वापु दःगु बिषयत नपां अपलं विकास निर्माणया ज्यात क्वचाय्कः याडा । गुलिं संरचनात अः दाडः च्वनातिनी, ज्या न्ह्याकः च्वना तिनि । व फुक्क संरचनात जाय्केता जिपुं मदिकक कुतः याडः च्वडागु दः ।

‘कला-संस्कृतिया नगर’ नाचगानया राजधानी’ थजगु नां खं हना बना याड तगु थुगु नगरता लिप्पाया इलय् जर्मनी वास्तुकलाविद निल गुत्सो जुं ‘संसारया म्वाडः च्वंगु संग्रहालय दक धायो तकला । आकारं चिच्याक्वगु थुगु नगरता ‘ज्ञानविज्ञानया केन्द्र’ ‘पर्यटकीय गन्तब्यस्थल’ दय्केता भी अग्रजपिसं न्ह्याक तकगु पला (अभियान) ख्वायँ ल्य ल्य जक वाडः मदिकक न्ह्याडः वयागु खः । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो नारायणमान बिजुक्छँ (का.रोहित) जुं ख्वपदेया लिपा जुइगु कल्पना यासे २०५९ असोजय् ‘सच्छीदा लिपाया ख्वप दे’ (सय वर्ष पछिको भक्तपुर) नाया साफू पिथाडः दिल । उगु साफू जिपुं जनप्रतिनिधिपिन्ता लाँपु क्यनिम्हा(पथ प्रदर्शक) लाँजुव थें जुयो च्वंगु दः । जिमिसं ख्वप देता तस्कं बांलागु यचु-पिचुगु ख्वप दे काथं विकास याय्गु कुतः याडः च्वडा । जनताया माया, साथ, ग्वाहाली ज्या सानय्ता अः पुगु खः धाय्गु मनय् तयो हज्याडच्वडा । जनप्रतिनिधिपुं जनताया दशवी क्वातुगु स्वापुं थौं ख्वप दे थौया अवस्थाय् थ्यंकय् फःगु खः ।

जिमिसं स्थानीय तहया स्वायत्तताया विशेष ध्यान बियो च्वडा । स्वायत्तताया सुनं गनां क्वत्यलय् तांसा जिमिसं सहयाडः च्वनय् फै मखु । संघीयता संविधानं डालः काय धुंसेलिं नं सिंहदरबारे च्वनिपुं पदाधिकारी पिसं थहे जक, थःगु धाय्गु एकात्मक सोच त्वतय् फःगु मरुनि । स्थानीय तहलं याइगु थी थी ज्याखय् पंगः थानय्गु व स्वतन्त्ररूपं ज्यासांकय् मब्जूसिं तुति लुयो तय्गु बांलागु ज्या मखु । केन्द्र व प्रदेशं स्थानीय तहता बिइगु विशेष अनुदाने ताडः बियमःगुलि भन अकातं सशर्त व समपुरक बजेटे अप्वः बजेट तःगु संघीयता व संविधानया मति या अखः खः । स्थानीय तहता कर्मचारी भर्ना याय्गु अधिकार मब्जूसिं केन्द्र व प्रदेशं कर्मचारी नियुक्ति याडः छ्वयो हइगु प्रदेशं कर्मचारी सरुवा-बदुवा याइगु नपां स्थानीय तहलं तलब नकः तःपुं शिक्षक पिन्ता केन्द्रया अधिनय तयो तःगु स्थानीय तहया स्वायत्तताया क्वत्यल छ्वगु खः । आर्थिक ऐन नियमावलीया अखः स्थानीय तहता उपभोक्ता समिति पाखं ज्या सांकय् मरु दक पानय्गु सहरी विकास व भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयं परिपत्र याइगु मदिकक न्ह्याकः वयो च्वंगु ख्वप बहु प्राविधिक अध्ययन संस्थानता थःगु हे १०० गू शय्याया अस्पताल मरुगु धायो शिक्षा मन्त्रालयं नर्सिङया भर्ना याकय् मब्जुगु केन्द्र सरकारया जनविरोधी ज्या खः । थजगु अपलं पंगः या दशवी ख्वप नगरपालिकां छतिं हे थाकु मचःसैं जनताता भिं जुइगु ज्या साड वयो च्वंगु दः ।

अः आ.व. २०७८/७९ या बजेट ज्याखय् छ्यलय्गु (कार्यान्वयन) विषय बः चा हाकलं ब्वयगु कुतः याय्ः

आय पाखय्ः

आन्तरिक स्रोत पाखय् चालु आ.व. २०७८/७९ या पुस

ढहयःगुगूगु स्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

मसान्त तकया खुलाया इलय् थ्यं मथ्यं खुगू करोड तका दां जकः मुनय फःगु खः । थुगुसी स्वंगू करोड हिंडागू लाख तका दां राजस्व अपः मुनय फःगु खः । पर्यटनपाख्य् वांगु दायं स्वयो ७० लाख तका दां अप्ठमनुसा गैर पर्यटन पाख्य् नेगू करोड व पीडागू लाख अप्ठः आम्दानी यागु दः । थुगुसीया आ.व. २०७८/७९ सं गैर पर्यटन पाख्य् थी थी कर दस्तुरे १६ करोड वडगु मति तः गुलि पुस मसान्ततक खुला या दुनयं च्यागू करोड (बच्छी जक) आम्दानी जुला । पर्यटन शुल्के आ.व. २०७८/७९ सं हिगू करोड तका दां वैगु मति तः गुलि कोभिड भ्वल्वयया महामारी याडः पुस मसान्ततक ख्य् थ्यं मथ्यं छगू करोड तका दां जक मुनय फता । थव मति तयागुलि हिब्वय छब्व जक खः । कोभिड १९ सं लाकगु बांमलागु लिचवः ता बिचः याडः घर जग्गा कर व बहाल करे बियो वयो च्वंगु बच्छी जक (५० प्रतिशत) पुलां चायक याडः तःगु छुटता थुगुसी नं अथेहे तुं यागु दः सा पर्यटन नपां स्वापु दःगु ब्यवसाय ता प्यलाया कर पुलय् म्वाय्क ब्यगु दः । कर प्रशासना ब्यवस्थित याय्ता कर टोली परिचालन व सूचना प्रविधि छ्यलय्गुलि बः याडः वयो च्वंगु दः ।

चालु खर्च पाख्य

थुगु नगरपालिकाया आ.व. २०७८/७९ सं चालु खर्चया नामय् (शीर्षकय्) रु. १,१०,२२,१७,२०० ।- (छगू अर्ब हिगू करोड नीन्यगू लाख, हिं न्ह्यद्व व नेस तका दां) व पूंजीगत खर्च शीर्षकय् रु. ८२,९७,८२,८००।- (चय्नेगू करोड गुइ न्ह्यगू लाख चय्नेद्व व च्यास तका दां) याडः मुक्कं रु. १,९३,२०,००,००० ।- (छगू अर्ब गुई स्वंगु करोड व नीगू लाख) (विनियोजन) छख्य् लिडकगुलि आ.व. २०७८/७९ या माघ २४ गते तक ख्य् चालु खर्च शीर्षकपाख्य् रु. ४१,४६,००,०००।- (पीछगु करोड व पी खुगु लाख) तका दां जक खर्च जुयो छख्य् लिडकगु दांया ३७/६१ प्रतिशत खर्चजगु दःसा पूंजीगत खर्च शीर्षक पाख्य् रु. १९,३५,००,०००।- (हिंगुगु करोड स्वीडागु लाख) तका दां खर्च जुयो छख्य् लिडकगु दांया २३।३१ प्रतिशत खर्च जुगु दः । थुगुसीया आ.व. सं मुक्कं छख्य् लिडकगु बजेटया २९।३६ प्रतिशत खर्च जगु खँ काडः च्वडा ।

शिक्षा:

शिक्षाता दकलय् हः नय् तयो ज्या साडः वयो च्वंगु ख्वप नगरपालिकां 'छखा छँ छम्हा स्नातक' (एक घर एक स्नातक) ज्या इवः (अभियान) ता पूर्वाकय्ता मदक्क न्ह्याकसें अज नं ताड विकासया नितिं मःगु ब्यवस्था याडः च्वंगु दः । सुनं नगर दुनयया ब्वनामि धेबा मदयो च्वय थ्यं आखः ब्वनय मखाना धाय् म्वाय्कः ख्वप नगरपालिकां गरिब ब्वनामिपिन्ता डागू लाख तका दां तक शैक्षिक ऋण बियो च्वंगु, नगरपालिकां न्ह्याकः च्वंगु कलेजय् करोडौं तकाया छात्रवृति देया न्ह्यागु कलेजय् ब्वसां इतिहास भूगोल, राजनीतिशास्त्र, नेपाल भाषा व संस्कृति विषय

कायो ब्वनिपुं नगरबासी ब्वनामिपिन्ता छात्रवृति ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः । थुगुसी १०४ म्हा ब्वनामिपिन्ता शैक्षिक ऋण बियगु ब्वः छिगु दः ।

छगू तगिं निसें च्यागू तगिंतक स्थानीय पाठ्यक्रम दय्कः नगर दुनय चाय्कः तगु ब्वनय् कुथिसं ब्वंकय् बियो ख्वप देया इतिहास, भूगोल, कला-संस्कृति, सम्पदा मौलिक सीप व प्रविधि व थी थी पक्षया लोकं ह्वापुं विशिष्ट ब्यक्तित्व पिनिगु जीवनीया खँ थुइके बिय्गु कुतः याडः वयो च्वडागु दः । शैक्षिक गुणास्तर भन बांलाकः यंकेता डागू तगिं व च्यागू तगिया नगरस्तरीय परीक्षा या बन्दोबस्त याडागु दः । आधारभूत तह शैक्षिक जग जूगुलिं उकि बांलाक यंकेता इलय् ब्यलय् बियो वगु ग्वाहाली बाहेकं अभनं भौतिक सुधारया लागिं फुक्क आधारभूत ब्वनय् कुथिता छगू लाख तका दां ल्याखं ग्वाहाली याडः वयो च्वंगु दः ।

ख्वप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु कलेजय् ता ई निसें ज्यासाडः वयो च्वंगु शिक्षक व कर्मचारीपिनिगु मनोबल थाकाय्ता थुगु कार्यालयसं कानुनकाथं फुक्कसिता स्थायी याडागु दः । ख्वप इञ्जिनियरिड कलेज, पूर्वाञ्चल विश्व विद्यालयपाखं सम्बन्धन कायो च्वंगु ११७ गू कलेजत मध्ये दकलय् च्वजःगु सर्वोत्कृष्ट जुयता सफल जुला । अथेहे ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिडे ब्वम्हा मिजम्हा रमण श्रेष्ठ थुगुसीया त्रिभुवन विश्वविद्यालयया सिभिल विभागया दकलय् च्वजःम्हा (सर्वोत्कृष्ट) जगु दः । ख्वप नगरपालिकापाखं न्ह्याकः च्वंगु ब्वनय्कुथिसं ७२ गू जिल्लाया न्ह्यद्वम्हा स्वयो अवः ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः । दांकः भिंकः बांलाकः ब्वंकय्गु बचं बियो वयागु खँ जिमिसं पू वांकः च्वडागु दः ।

ब्वनामिपिन्के ब्वनयमं धाय्गु मति बांकय्ता पठन संस्कृति विकास याय्ता जनज्योति पुस्तकालयता (स्तरीय) अभ्न बांलाकय्गु नपां वडा-वडाया साफू कुथित ब्यवस्थित याय्गु कुतः याडः च्वडागु दः । पुस्तकालय समितिया प्रतिवेदनया लिधंसाय् मः काथं छगू छगू वडाय् चाय्कः तःगु साफूकुथिता आर्थिक ग्वाहाली याय्गु नीति दय्कः छ्यलय्गु ज्या न्ह्याकी ।

स्वास्थ्य:

नगरबासी पिनिगु स्वास्थ्यता दकलय् च्वय तयो ख्वप नगरपालिकापाखं न्ह्याकः च्वंगु ख्वप अस्पतालता १०० गू शय्याया दय्केगु कुतः जुयो च्वंगु दः । अः २५ गू शय्याया स्वीकृति दःगु उगु अस्पतालय् हिं डास-खुसम्हा ल्वगिपिन्ता स्वास्थ्य उपचार ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः । इन्टरनल मेडिसिन, हाडजोर्नी, स्त्रीरोग, बालरोग, वाँया ल्वय, नाक, कान, घाँटी (न्हाय, न्हयपं व काँथु) छंगु थजगु ल्वयया विशेषज्ञ सेवा बियो वयो च्वंगु उगु अस्पताल सुविधां जःगु अस्पताल काथं हज्याकेगु कुतः याडः च्वंगु दः । ख्वप अस्पताल आ.व. २०७७/७८ य् ४० गू जिल्लाया १,१२,०२२

न्हयःगुगुगु स्वप पौ. बःखि पौ(पाक्षिक)

म्हासिता स्वास्थ्य उपचार सेवा बिलसा २०७८/७९ या खुलाया दुनयँ ८३, २३५ म्हा सिता उपचार सेवा बिय धुंगु दः । जनताता स्वास्थ्य उपचार कायूता अः पुकयूगु जिमिगु उद्देश्य काथं अस्पतालं न्हिं (११ घण्टा) हिं छु घौ ओपिडी सेवा ब्यू ब्यू वयो च्वंगुलि सार्वजनिक विदा व शनिबारे नं अजगु सेवा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः । वडा वडाया स्वास्थ्य केन्द्रत चायूकः नगरवासीपिन्ता अःपुक काचाक्क स्वास्थ्य सेवा वियगु नीति काथं ख्वप नगरपालिकां वडा नं. २ ब्यासी, वडा नं. ५ भगवती स्थान व वडा नं. १ सल्लाघारी आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र चायूकः सेवा बियो वयो च्वंगुलि वडा नं. १० य नं आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन दाडः च्वंगु दः ।

कोरोना भाइरसया महामारीं याडः ख्वपया जनतां नं अपलं कष्ट नयमाल । जनताया समस्या सम्बोधन यायूता नगरवासी पिनिगु ग्वाहाली ख्वप नगरपालिकां अक्सिजन प्लान्ट निःस्वाडः सकल नगरवासीपिन्ता धेबा म्वायूकः अक्सिजन इडः बियो वयो च्वडागु दः । स्वास्थ्य विशेषज्ञ पिनिगु धापु काथं खोप हे कोरोना ल्वचं मथिइकः मपुंक तयूता दकलय बांलागु उपाय धःगु खँयाता बिचः याडः वडा-वडाया खोप केन्द्र त चायूक डांकः खोप अभियान न्हयाका । ख्वप नगरपालिकां अः तक खय मोडर्ना १२, ८४६, भेरोसेल १, १५, ११३, कोभिडशिल्ड १२, २९५ व जोनसन ३, ८९६ मात्रा याड मुकं १, ४४, १५० म्हा सिनं खोप काय धुंकुगु दः ।

अथेहे नगरस्तरीय नागरिक आरोग्य केन्द्रं साउन निसें पुस मसान्ततकया खुल्लाया दुनयँ १, १९८ बिरामीत आयुर्वेदिक उपचार सेवा बिलसा सामुदायिक आँखा केन्द्र वांगु खुलाखय १२, ८९८ म्हा सिता मिखाया उपचार सेवा ब्यूगु दः ।

नगरवासीपिनिगु स्वास्थ्य उपचार अः पुक वियता छँ छँ नर्सिड सेवा न्हयाकः अः उकिता अज बांलाक यंकयूगु कुतः जुयो च्वंगु दः । कडा ल्वयत नुगः, मास्तिष्कघात, क्यान्सर (उखुम) मृगौला ल्वय जूपुं ल्वगि छम्हासिता हिंडाद्वतका दां आर्थिक ग्वाहाली यायां वयो च्वंगुलि वांगु खुला दुनयँ ११५ म्हा ल्वगिपिन्ता मुककं रु. १७, २५, ०००- तका दां आर्थिक ग्वाहाली यायू धुंगु दः ।

थाकालिपुं जेष्ठ नागरिक पिनिगु लागिं 'आदर निकेतन' चायूकेता ख्वप नगरपालिका वडा नं. ६ अँचा पुखु थिइकः भवन दाडः च्वंगु दः। वडा-वडाया इलय ब्यलय मचाछँ व दुरुप्वया क्यान्सरया परीक्षण शिविर, दन्त शिविर व मिखाया शिविर त यायां वयो च्वंगु दः ।

पशु सेवा प्राविधिक केन्द्र ख्वप पाखं वांगु खुल्ला दुनयँ खिचा, साँ, में च्वलय-फै, खात ४६७ बिरामी पशुपंक्षीतयूगु उपचार सेवा बिय धुंकुगु दः ।

सम्पदा व कला-संस्कृतिक म्वाकः व मिंक तयूगुः

'पुर्खा दयूकगु सम्पति भूगु कला व संस्कृति' या नाराता

पू वांकयूता जिपुं तस्कं कुतः याडः च्वडा । पुर्खा दयूक तकगु सम्पदा त भूगु धेबां काय मरूगु सम्पति खः । उकिता ल्यंकः, म्वाकः, भिंक तयूगु भूगु कर्तब्य खः । जनप्रतिनिधिकाथं जिपुं त्याकः वय धुडानिं तः भवखाचां स्यंक थुडः ब्युगु अपलं सम्पदात ल्हवनय-कानय व दानयूगुलि बः बिया । जनताया सम्पति जनतातयूके ग्वाहाली कायो अमिता दुतिड हे दयूकेगु नीति हचिइका । सम्पदा ल्हवनय-कानय व दानयूगु ज्या ठेक्कां बियां मज्य धायूगु खँ जिमिसं बांलाक थुया । अथेनं ज्या ठेक्का बियां मज्य धायूगु खँ जिमिसं बांलाक थुया । अथेनं संघ व प्रदेशया बजेटं जुइगु अपलं ज्या ठेक्का बियो याके मालिगु बाध्यता नं दः । जनताया आर्थिक व भौतिक ग्वाहाली नपां ज्याखं बियगु श्रमदान नं कायो उपभोक्ता समिति पाखं न्हयूकनय स्वयूथे पारदर्शी ढंगं ज्या यायां वया । थव हे जिमिगु विशेषता खः ।

भूसिं विदेशी तयूके लाहाफयो दयूकागु सम्पदा स्व स्वं लय तायूगु स्वयो थः गु हे पौरखं ल्हवनय कानय व दाडागु सम्पदा स्वयो गर्भ यायू । थःगु तुतिखय थः हे चुयो दानयूगु नेमकिपां स्यंगु तसिकं बांलागु शिक्षा खः । तः भवखाचा लिपा नेपः या सरकार व जर्मनी सरकारया दशवी ख्वप देया सम्पदा ल्हवनयकानयया लागिं १ अर्ब २० करोड तका दां ग्वाहाली यायूगु धायूगु सम्भौता जूगुली उकि च्वयो तः गु गुलिं खँ भूता भिं मयाइगु व काथं मछिगु दःगुलिं जिमिसं उगु ग्वाहाली मकाया । अः देशयू एमसीसीया खँ बयबय जुयो च्वंगु इलय व खँ छक हकनं लुमांकयू बहजू ।

२०७२ सालया तः भवखाचां स्यंकगु १२० गु स्वयो अपलं सम्पदात मध्ये अपलं सम्पदात ल्हवनय कानय व दानयूगु ज्या क्वचायू धुंकल । २६ गः देगः, ४० गू फल्चा, ६ खा द्यो छँ, स्वंगू धवाका, न्हयगः तुथि, च्यागू सतः फल्चा, न्हयपु ल्वहँहिति मेमेगु हिंछगु याडः अः तक खय ११८ गू सम्पदात ल्हवनय कानय ज्या क्वचाल । थुगु इलय खौमा धवाका, वत्सला देगः दानयूगु ज्या, डातापोलहँ व भैलदेगः ल्हवनय कानय ज्या क्वचाल सा गय भिन्दोया ताँ व छिपा ताँ दानयू धुंकल । अथे हे बाराही ताँ दयूक च्वंगु दः । ख्वपया दुधपाटी निसें च्याम्हासिगलय तक नगरया मू लाँय थयं मथयं ३ कि.मि. ल्वहँतं सियगु ज्या क्वचाल सा ख्वप नगरपालिका ७ वडाया भिंक दयूकगु, सुधारिएको शव दाहगृह, ख्वप नगरपालिका वडा नं. १ य च्वंगु रानीपुखु व भाज्या पुखु दयूकेगु ज्या क्वचाइथे च्वंगु दः । लक्ष्मी नरसिंह देगः इखालाछी मठ दानयूगु ज्या जुयो च्वंगु दः । नपां खुसी सुधार व ऐतिहासिक महत्वया घाट ल्हवनयगु ज्या जुयो च्वंगु दः । नपां कमल विनायक व लिबाली आवास योजना दुनयया दायँ पीच यायूगु ज्या जुयो च्वंगु दः ।

नगर दुनयया अमूर्त सम्पदात म्वाकः तयूता दायँ दायँ पतिकं छगू विधाया सांस्कृतिक धिंधिं बल्ला याड वयो च्वडागुलि कोरोना महामारीं याडः २०७७ सालयू धिंधिं बल्ला यायू मफूत ।

न्हयःगुगु स्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

२०७८ सालय् पछिमा बाजाया धिं धिं बल्ला याय्गु खौं क्वः छिय धुंगु नं कोरोनां याडः दिक्ु याय माल । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ दफा ९(३) काथं नगरया पुलांगु सहरता म्वाकः तय्गु लि बः बियो वयो च्वडागु दः । पुलांगु नगर ल्यंकः म्वाकः तय्ता सांस्कृतिक लागाय् (घरजग्गा) छौं बूँ नगरबासी पिन्ता दक मिय दैगु कानुनी ब्यवस्था याड तः गुलि छम्हा नेम्हा सम्पदा विरोधी तय्सं सर्वोच्च अदालतय् नगरपालिकां क्वः छिगु (निर्णय यागु) खाँयाता चुनौति बियो मुद्दा तयानिं अदालतया अन्तरिम आदेशं याड व ज्या ख्यलय्ता काथं मछिड च्वंगु दः । अदालतं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु पक्षसं निर्णय याडगु आशा याय् ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं. ५ य् च्वंगु जगन्नाथ क्षेत्र संरक्षणया लागिं प्रा.डा. पुरुषोत्तम लोचन श्रेष्ठया कजिलय् 'जगन्नाथ क्षेत्र अध्ययन तथा उत्खनन समिति' निःस्वाडः ज्या जुयो च्वंगु दः ।

बजार अनुगमनः

न्याइपुं उपभोक्तापिन्ता भिं याय्गु बिचः याडः नगरपालिकां मदिकक बजार अनुगमन याडः च्वंगु दः । अनुगमन याबलय् पसः नवीकरण मयागु, ल्वाकः छ्याडः व म्याद फूगु मिडगु खानय् दःगुलिं अजपिन्ता ज्वडः हयो नियम काथं कार्वाही नं याडागु दः । लायँ फलय् जथाभावी सामान मिडपुं, क्वःछिड तःगु म् स्वयो अपः कायो मिडपुं अलय् मभिंगु सामान मिडपिंता ज्वड हयो कार्वाही याडागु दः ।

कासाः

दायँ दायँ पतिकं छगू नं छगू अन्तर नगर कासाया धिं धिं बल्ला याय्गु निर्वाचन घोषणा-पत्र पाखं बचं बियागु काथं कासाया धिं धिं बल्ला कासा याड वयागु दः । न्हापांगु दाँ, नेदा स्वदा व प्यदागु दायँ छसिकाथं भलिबल, करँते, एथलेक्टिस व बुद्धिचाल कासाया धिं धिं बल्ला याय्गु कुतः याडः च्वडागु दः ।

दायँ दायँ पतिकं अन्तर विद्यालय कासाया धिं धिं बल्ला नं याड वयो च्वंगु दः । २०७८ मंसिर २० गते निसं २४ गते तक न्ह्याकागु नगर ब्यापी विद्यालय स्तरीय कासाया धिं धिं बल्लासं हिस्वंगु थी थी विधासं ७१ गू ब्वनय्कुथीया मूककं १,८८५ कासामिपिसं ब्वति कःगु खः । सकल नागरिकपिन्ता कासापाखं स्वस्थ तयगु कुतः याय्गु नपां छगू छगू वडाय् ब्यायामशालात तयो शारीरिक ब्यायाम नागरिक जीवनया छगू महत्वपूर्ण (ब्वः) हिस्सा दय्केगु कुतः याड च्वडागु दः । अः तक नगरदुनयँ २३ गू थासय् ब्यायामशालात दय्क नगरबासीपिन्ता सेवा बियो वयो च्वंगु दः । थी थी खुगु कासाता मदिकक प्रशिक्षण बियो वयो च्वंगु ब्वनय्कुथिसं कासाया प्रशिक्षण बियता पूर्णकालीन प्रशिक्षक ब्यवस्था व ब्वनय्कुथिया मिसा मस्तय्ता आत्मरक्षाया तालिम विय्गु नं मदिकक याडः वयो च्वंगु दः । वडा वडाय् खेलकुद समिति

निस्वाड ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता कासाख्य् ब्वति काय्केगु जिमिगु कुतः नं याडंतुं च्वडागु दः । कमल विनायक कवर्ड हल्य् बक्सिड या ब्यवस्था याडः च्वडागु दः ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं ८ य् च्वंगु लिवाली कवर्ड हल्य् दानय्गु ज्या सिधैथें च्वंगु दः सा वडा नं. १० य् दानय्तांगु दः । कासामिपिनिगु इच्छा काथं मः मः थाय् कवर्ड हल दानय्गुलि बः याडः वयो च्वडागु दः ।

सुचुकुचु व लकसः

फोहर थासय् लाकय्गु तस्कं थाक्यो च्वंगु दः । न्ह्याथिन्योगु काथं मछिंगु इलय् नं नगरता यचुपिचुक तय्गु ज्या लिपालाक मतया । हनुमन्ते व कासान खुसी सुधारया लागिं फोहरता प्रशोधन याय्ता नगरया नेगू थासय् उपचार पुखु दय्केता कुतः याडा नपां अः उगु उपचार पुखुत दय्के ताडा । आयोजना कार्यान्वयन निर्देशनालय (पि आइ डी) या ग्वाहाली जुयो च्वंगु उगु ज्या हज्याडः च्वंगु दः ।

नगरया लकस सुधारया लागिं लाँ सिथय् सिमाचात पियगु पुलांगु सहरया महत्वपूर्ण सम्पदा लागाय् वाउँक तय्ता हरियाली प्रवर्द्धन याय्गु नपां लच्छीया दुनयँ १ व १५ गते मदिकक सुचुकुचु ज्या इवः न्ह्याकः ख्वपदेता यचुपिचुक स्वच्छ, सफा, सुन्दर नगर दय्केगु ज्याख्य् बः बियो वयो च्वडागु दः ।

त्वनय्गु नाः

त्वनय्गु नाः ख्वप नगरया न्ह्याब्लेंया समस्या थें जुयो च्वंगु दः । थः थाय् हे नाः छौं मरुगु नगरकोट व बोडेया नाः या भरे च्वनय् मःगुलिं नगरबासीपिसं त्वनय्गु नाःया तहांगु समस्या जुयो च्वंगु दः । सम्भवदःथें च्वंथाय् थी थी थासय् डीप बोरिड याड वडा वडाय् त्वनय्गु नाः इडः वयो च्वडागु दः । त्वनय्गु नाः या समस्या ज्यंकय्ता मेलम्चीया भर काय्गु बाहेकं मेगु भीकय् लाँपु मरु । उकिया नितिं मदिकक कुत याडः च्वडागु दः । अः कटुञ्जे ट्याड्की दय्केगु ज्या सिधैथें च्वंगु दः ।

वयान्सर अस्पताल सरकारया स्वामित्वस्वय्

ख्वप नगरपालिका वडा नं. १ ख्य् च्वंगु सार्वजनिक जग्गाय् दय्केगु क्यान्सर अस्पताल छुं ई हाँ तक छगु एन जि ओ न्ह्याक च्वंगु खः सरकार, विदेशी अनुदान व नगरपालिकाया जग्गाख्य् चाय्क तः गु उगु अस्पतालया सञ्चालक पिसं फुकक थःगु सम्पति थें याडः ब्रम्हलुट याड अपलं सम्पति मुना । अस्पतालय् जुयो च्वंगु भ्रष्टाचारया खाँ प्याहाँ वसेलिं नगरपालिकां सरकारी स्वामित्वय् ह्यता कुतः याता । अपलं विवाद (ल्वापु) लिपा उगु अस्पताल संघीय सरकारया मातहत वाना । उकिं जनतां दांकः व बांलागु उपचार सेवा काय् खांगु दः । भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल सरकारीकरण जूगु छगू महत्वपूर्ण उपलब्धी खः । अथेहे भक्तपुर अस्पताल ब्यवस्थापन समितिसं नगरपालिकाया

ब्हयःगुगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

प्रतिनिधित्व दः सेलिं बुलुहँ बांलाडः वगु दः । वांगु दायँ उगु अस्पताल वागमती प्रदेशया दकलय् चवजःगु (उत्कृष्ट) क्वः छ्यगु खः ।

सहकारीया खायँ

ख्वप नगर दुनयँ चाय्कः तःगु १५६ गू सहकारीतयता सहकारी सिद्धान्त काथं न्ह्याकय् बियता नगरपालिकां इलय्-ब्यलय् अनुगमन याडः च्वंगु दः। अनुसन्धानया इवल्य् खानय् दःगु मगा मचः ल्हवडः यंकेता सुभावा ब्यू ब्यू छ्यकेगु कुतः याडः वयो च्वंगु दः । नपां ख्वप नगरपालिकाया सहकारी ऐनया अखः नगरपालिकाया स्वीकृति मकसें न्ह्याक च्वंगु बहुउद्देशीय सहकारी संस्थातयता कानुन लाहातय् कायो चाय्के मते धाधां सचेत याडः वयो च्वंगु दः ।

देको मिवा इटा पाके योजना

ख्वप देता ब्यवस्थित शहर काथं दयकेता ख्वप नगरया वडा नं. २ व ६ खय् च्वंगु १६५३ पी देको -मिबा-इटापाके आवास योजना न्ह्याक च्वंगु दः । जनताता भिं जुइगु खायँ बिचः याडः उगु योजनासं जनताया नुगः खाँ (गुनासो) न्यडः ज्या न्ह्याकेगु काथं छुं ई लिपा लः वांगु खः । अथेनं छसिकाथं जग्गा लिता वियगु ज्या जुयो च्वंगु दः ।

पिथना व सञ्चार

ख्वप नगरपालिकाया ज्या इवः त जनताता थुइके-सिइके वियगु मतिं लय् पौ 'भक्तपुर' नेपाल भाषाया बः छि पौ 'ख्वप-पौ' मदिकक पिथाडः वगु दः । अथेहे अनलाइन पत्रिका 'भक्तपुर खबर डटकम' भक्तपुर म्युनिसिपालिटी ' फेस बुक पेज व भक्तपुर एफ.एम. पाखं ख्वप सः ज्या इवः नं मदिकक न्ह्याकः वयो च्वंगु दः ।

नगरपालिका पाखं ल्हवनय्-कानय् व दानय्गु ज्या सिधःगु सम्पदाया बः चा हाकलं म्हासिइका नपां या 'किपा साफू' ख्वपया थी थी पक्षया जानकारी वियगु मतिं स्थानीय पाठ्यक्रमया सन्दर्भ सामग्री 'ख्वपको पहिचान' भाग १ व २ पिथानय् धुंगु दः सा भाग ३ पिथानयता कुतः जुयो च्वंगु दः । ख्वप नगरपालिकां याडः च्वंगु ज्यात मुडः पिथांगु 'हाम्रो अभ्यास' महत्वपूर्ण सम्पदात ल्हवनय् धुंक उकिया फुक्क विवरण नपांया 'भैरवनाथ मन्दिर जीर्णोद्धार' डातापोल्हँ जीर्णोद्धार - २०७७' वत्सला मन्दिर जीर्णोद्धार' साफू पिथानय् धुंगु दःसा 'रानी पोखरी जीर्णोद्धार' साफू पिथानय्गु इवल्य् दः । अथेहे ख्वपया थी थी पक्षता मुडः महत्वपूर्ण साफूत पिकाकां यंकेगु नीति दः । थुकीं लिपा ख्वप देया बारे सय्के थुइके मंदपुं अनुसन्धान याइपिन्ता तः हांगु ग्वाहाली जुई ।

कर्मचारीया खायँ

ताः ई निसें ख्वप नगरपालिकाय् ज्या साडः च्वंगु

कर्मचारीपिनिगु वृति विकासया लागिं मःगु ऐनया ब्यवस्था याडः ८६ म्हा कर्मचारी पिन्ता छगू तह च्वय छ्वयगु ज्या जुलसा कानुन काथं तह वृद्धी याय मछिं पुं ३० म्हा कर्मचारी पिन्ता नेगू ग्रेड ताडः सेवा सुविधा वियागु दः । १०० म्हा कर्मचारी पिन्ता छगू तह स्तर वृद्धि याडागु दः । मेमेपुं कर्मचारी पिन्ता नं कानुन काथं सुविधा वियगु कुतः जुयो च्वंगु दः ।

निजी आवास दानय्गु

२०७२ सालया तः भवखाचां थयं मथयं च्यादुखा छँ स्यंकः थुडः ब्यगु दः । उलिखय् ५,६८१ परिवारं लाभग्राही सूची खय् दर्ता याडः ५६८० परिवारं न्हांगु किस्ता वापत ५०,०००/- तका दां काय् धुंकगु दः सा अः तक खय् दोस्रो किस्ता कः पिनिगु ल्या २,३५५ व तेस्रो किस्ता कः पिनिगु ल्या २१८४ खानय् दः । दोस्रो व तेस्रो किस्ता मकः पिन्ता मथां छँ दानयता बः बियो च्वडागु दः ।

लाहातय् ज्या दैगु तालिमः

ल्यासे ल्याम्होपिन्ता लाहातय् ज्या दैगु थःगु तुतिखय् च्यु फँगु काथं दयकेता ख्वप नगरपालिकां मदिकक तालिम बियो च्वंगु दः । कृषिसं चाया परीक्षण, की सीइगु वास ह्वलय्गु, बांलागु भिंगु पुसात सय्केगु, कृषि प्राविधिक नर्सरी खय् च्याउ खेती, बेमौसमी तरकारी खेतीया तालिमत मदिकक बियो वयो च्वंगु दः सा ई काथं किसान तयता आलुपुसा, वा, छवः पुसा इड ब्यगु दः ।

चिनियाँ भाषा, जापानी भाषाया तालिम, सिँकः मि, डकःमि सञ्चार सम्बन्धी, सुज्या सुय्गु (सिलाइ बुनाइ) पाक शिक्षा व मेमेगु लाहातय् ज्या दैगु तालिमत ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः ।

नगरपालिका पाखं जुइगु ज्या याता ब्यवस्थित ढंगं हछ्यायता ऐन, नियम, विनियम व कार्यविधि याडः अः तक खय् ४६ गू कानुन दय्कः ज्या छ्यल वयो च्वडागु दः ।

दकलय् लिपाः

ख्वप नगरपालिकाय् जिपुं निर्वाचित जूसां निसें थौं तक खय् नगरबासीपिसं याडः च्वंगु अपलं माया, ग्वाहालीया नितिं आभार प्वंकः च्वडा । जिपुं जनप्रतिनिधिपिसं न्ह्याब्लें नगरबासीपिनिगु भिं ज्याया बिचः याडः सेवा खय् हज्याड च्वडा । ल्यं दःगु दिनय् नं जनताया भिं जुइगु ग्यसुलागु ज्यात यायां ख्वप देता देया छगू ब्यस्यलागु नगर दय्केगुलि जिमिगु ई दतलय् याडं तुं च्वनय्गु बचं बियो च्वडा । सुभाय् ।

(२०७८ माघ २६ गते ख्वप नगरपालिकाया हिँछकगु नगर सभाया उलेज्या सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया न्वचु या भाय हिला-सं)

मधेश प्रदेशः त्यागुया म्हासिइका खः कि भारतीय एजेन्डाकाथं ?

विवेक

थं मथ्यं प्यदा लिपा २ नं प्रदेश सभां 'मधेश प्रदेश' नां छुयूगु खाँ क्व छिता । माघ ३ गते च्वंगु प्रदेशसभाया बैठकं उगु खाँ क्वः छुयूगु खः । प्रदेशया नां व राजधानीया खाँ मतदान जूबलय् मुक्कं १०४ सांसदपुं मध्ये मधेश प्रदेशया पक्षख्य ८० मत व राजधानी जनकपुरया पक्षख्य ७८ मत क्व बवागु खः । ताः ई निसैं क्वः छिय मफयो च्वंगु प्रदेशया सभां छन्हू विदा नं बिलसा थाय् थासय् मता च्याक दिपावली यायां लसता प्वंकगु खाँ पिब्वगु दः ।

'मधेश प्रदेश' या नितिं भारतीय शासक दलया नेतात संविधान सभाया न्हापांगु निर्वाचन हौं निसैं कुतः याडच्वंगु खः । माओवादी पिनिपाखं जातीय व क्षेत्रीय थजगु साम्प्रदायिक खाँत हछ्याडः नेपः दे अखेला-थखय्ला मदय्क तछ्यायगु भारतीय योजना दःगु खः । छगू मधेश छगू प्रदेश' (एक मधेश एक प्रदेश) या नारा उपेन्द्रयादव न्हयलुवाया मधेसी जनअधिकार फोरमं हछ्यागु मुद्दा खः । फोरम २०६४ सालया न्हापांगु संविधान सभाया निर्वाचन जुय नेला-स्वला हौं तक भारतीय लाय् तयो न्ह्याक तःगु छगू गैर सरकारी संस्था नामं ज्या साड च्वंगु खः । लिपा वहे गैरसरकारी संस्थाता हे पार्टीकाथं हज्याकः निर्वाचन आयोगय् दर्ता याता । न्हापांगु संविधान सभा निर्वाचनयँ मधेसी जनअधिकारफोरम पाखं दर्जनौं सभासदपुं प्रत्यक्ष व समानुपातिक काथं त्याकः वयानिं संविधान सभाया प्यंगूगु शक्ति काथं हनयँ वला ।

माओवादी जातीय व क्षेत्रीय खाँखय् अपलं बः बिइपुं खः । न्हापांगु संविधान सभाया इलय् माओवादीत बल्लागु शक्ति काथं खानय् दगु खः । उगु इलय् राज्य पुनः संरचना समितिं हिप्यंगु प्रदेशया नां प्रस्ताव यागुलि हिगू प्रदेशया नां जातीय व क्षेत्रीय आधारे तःगु खः । नेका, एमाले व माओवादी दुनयया थी थी जात जातिया सांसदपिसं उकिया चर्को विरोध यासेलिं जातीय व क्षेत्रीय राज्यया सः बुलुहुँ चिच्या सः जुयो वाना । यक्व जातीय राज्य दय्कः नेपः देशय् न्ह्याब्लें जातीय व क्षेत्रीय (द्वन्द) ल्वापु याकः तयगु अलय् गुब्लें हे शक्ति मजुइगु काथं ल्वापु थय्कः

उकिया ल्वापु ज्यंकय्ता भारतया तुतिपालि भवः पू वय् मालिगु स्थिति हय्के बियगु भारतया योजना खः । माओवादी व मधेसी जन-अधिकार फोरमं उकिता न्हयलुवा जुयो ज्या सांगु खः । अलय् अमिसं व भारतया मखु थःगु हे एजेन्डा दकः जनताता मिखाले धूलं छ्वाकः च्वंगु दः ।

संविधान सभासं मधेसी दल तयसं हिमाल, पहाड व मधेश दकः पूर्व-पश्चिम तः ब्याकः नेपः दे ता स्वंगू प्रदेश दय्केगु नक्सा प्रस्तुत याता । अमिगु मति फुक्क तराईता छगू तुं प्रदेश दय्केगु धाय्गु खः । स्वखेरं भारतं घेरे याड तःगु नेपः देया दक्षिणी भू-भाग छगू तुं प्रदेश दय्केगु ज्या न्ह्याकातं स्वः सां पाय्छि मजु । छखय् अन्नया धुकु काथं च्वडः च्वंगु तराई छगू तुं प्रदेश दय्कः सा मेगु प्रदेशता अपलं काथं मछिंकः पंगः थानिगु पक्का खः सा मेदखय् प्रदेश राजधानी थयंकय्ता हे यँ थयंकय्गु स्वयो तस्कं थाकुई । तराईता पहाडय् मथिइकः बिस्कं प्रदेश दय्केगु अलय् लिपाजुजुं नेपः देशं तराई बिस्कं थाय् काथं छखय् लिकेगु भारतीय योजना खः दक थुइके फः । भारत स्वतन्त्र जुय धुकु जवाहरलाल नेहरू हिमाली राज्यत नेपाल, भुटान, सिक्किम, वर्मा भारतीय सुरक्षा दुनयँ लागु घोषणा यागु खः । भारतं सिक्किम नय हे धुकुल, भुटानया रक्षा व परराष्ट्र भारतय् लाहातय् लाकः तःगु दःसा पाकिस्तान छुटय् याय्ता भारतया तप्यंकः लाहा दःगु खः । थव हे नेहरू सिद्धान्त काथं थौं या भारतीय शासकता नेपालय् संविधान सभा पाखं थःगु शक्ति बल्लाकेगु योजना काथं न्ह्याड चवनय्गु मतिं ज्या साडः च्वंगु दः ।

संविधानसभापाखं संविधान घोषणा याइगु दिन हज्याड वः सेलिं २०६९ वैशाख महिनाय् भारतया पूर्वसैन्य जनरल अशोक मेहन्ता तराईया नीन्यगू जिल्लाता नेगू वा स्वंगू प्रदेश दय्केता नेका, माओवादी व एमालेया नेता तय्ता सुभाब बिला । व तराईया छुं नं काथं पहाड नपां स्वाय् मज्यु धाय्गु पक्ष याय्म्हा खः । मेहताया उगु अभिव्यक्ति नेपः दे या सार्वभौमिकताय् तप्यंक क्वत्यलय्गु (हस्तक्षेप) खः दक फुक्क थासं विरोध जुला ।

न्हयःगुगुगु स्वप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

२०६९ जेठ २ गते शासक दलपिनि दश्वी ११ प्रदेश दय्केगुलि खाँ क्वः छिता धाय्गु बुखाँ प्याहाँ वल । उकी तराई व पहाड स्वाडः नपां नां छुयगुलि भौगोलिकताया लिधंसा काय्गु धःगु खः । उगु भारतीय नेतातय्ता सः तः 'मधेसे (आँधीबेरी) धाकुफय् 'हय्ता निर्देशन बिला । उकिं लिपा विरगञ्ज व मेमेगु थासय् बन्द हडताल, तछ्याय्गु-स्यंकेगु घटनात याड हला । वीरगञ्ज अशान्त जुल । फोरमया नायो उपेन्द्रयादवं 'मधेसबन्द' याडः पहाडे हाहाकार याडः बियगु धम्की बिला । प्रचण्डं येँ जनजाति नेतातय्ता सः तः सडक कब्जा याय्गु निर्देशन बिला । जेठ ६ गते निसैं बन्द, हडताल न्ह्याकल । वहे इवल्य नेका, एमाले माओवादी व मधेसी जन-अधिकार फोरम दुनयया जनजाति दलित व मधेसी याड ३२१ म्हा सांसदपिसं जातीय पहिचानया लिधंसाय् राज्य दय्केगु माग तयो नेका, एमाले, माओवादी, मधेसी फोरम नपांया फुक्क पार्टीता ज्ञापन-पत्र बिला । व फुक्क ज्याइवः खय् भारतया लाहा दः धाय्गु थुइके थाकु मजु । संविधान सभाया बहुमत दुजः पिनिगु सहिछाप नपांया जनजाति, दलित, मधेसी सांसदत छप्पा जुयो हज्यासेलिं उकिता हाचांगायो हज्याय्गु आँट नेका, एमाले थजगु पार्टीतय्के दैगु खाँ हे मखुत । आखिरे जेठ १४ गते उब्लेया प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराई जुं संविधान सभाया म्याद थप मयासैं मौन 'हत्या' याता । वं भारतीय निर्देशनय् संविधान सभाया हत्या याम्हा छम्हा अपराधी व देया कलड्क खः धाय्गु सावित जुला । अः माओवादी त्वः त नयाँ शक्ति जुजुं मधेसी दलया नेता जू वांगुलिं नं भट्टराई सुयाय्गु खाँ न्यड संविधान सभा भड्ग याता धाय्गु खाँ न्हय्कनय् स्वयथें स्पष्ट जू ।

उगु इलय् नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छं जुं धायो द्युगु खः ' देशय् मि छ्वय्क दे खरानी याइगु संविधान दय्किगु स्वयो मदय्किगु हे बांला ।' धात्थें न्हपांगु संविधान सभा संविधान दय्के मफः सां जातीय राज्य जुइगुलिं देश बचे जुल । थव उब्लेया बांलागु पक्ष जुल ।

थाना लुमांके बहगु खाँ- २०६३ सालय् उब्लेया प्रधान मन्त्री गिरिजा प्रसाद कोइराला व प्रचण्डं सर्व दलीय बैठके 'मधेस स्वायत्त प्रदेश भारतया इच्छा खः धाय्गु खाँ एस.डि.मुनिं थः ता कांगु दकः नेम्हा नेतां दाबी याता । तराई आन्दोलन तः चवयो वांसेलिं २०६३ फागुन १६ गते उब्लेया सरकार व तराई आन्दोलन याडः च्वंगु दलया दश्वी सम्भौता जुल । उगु सम्भौतासं 'मधेस प्रदेश'खाँवः न्हिथाड हल । उगु सम्भौता हे थौं या मधेस प्रदेश दय्केगु औपचारिक सुरुवात खः । कन्हेखुन्हं फागुन १७ गते नेमकिपा, जनमोर्चा नेपाल व नेकपा (माले) नपांया दलतय्सं

सिंहदरवार दुनयँ पत्रकार सम्मेलन याडः उगु सम्भौताया कडा विरोध यागु खः । उगु इलय् सरकारया न्हयलुवा गिरिजा प्रसाद कोइराला खः ।

तराई सं (एक मधेस एक प्रदेश) 'छगू मधेस छगूतुं प्रदेश' या नारा ज्वड आन्दोलन ह्छ्याड च्वंगु जुल । संविधानसभा निर्वाचन अनिश्चित जुजुं वांसेलि उब्लेया सरकारं तराई आन्दोलन याडः च्वंपुं दलत नपां सम्भौता याय् माला । वहे सम्भौताया लिधंसाय् मधेसी दल तय्सं तराईया २२ गू जिल्लाता मधेस प्रदेश दय्के गुलि तस्कं कुतः याता । अथेनं अमिसं याय मफः ।

न्हपांगु संविधान सभा सं जातीय व क्षेत्रीय विषय नपां प्रदेशया आत्मनिर्णयया अधिकार व अग्राधिकारया विषय सशक्त ढंगं थाडः हःगु खः । आत्मनिर्णयं दे क्वचा थैगु अलय् जातीय राज्य दय्कसा नेपः देशय् लिपा-लिपा थ्यंकः जातीय ल्वापुं जुयो 'तुं च्व निगु गुकिं नेपः या आस्तित्व हे सड्कस्ते लाइगु पक्का जुल । नेपः मि पिसं धात्थेंगु खाँ थुयानिं नेकगू संविधान सभासं अजगू खाँत क्वयँ क्वय लः वान । जातीय मुद्दा थाडः हैपुं माओवादीत न्हपास्वयो कमजोर जुजुं वान । फुक्क प्रदेशया नां जातीय लिधंसाय् तय्गु माओवादीया कुतः छखय् लात ।

अः न्हय्गू प्रदेश मध्ये २ नं प्रदेश हे कथित 'म्हासिइका' (पहिचान) या लिधंसाय् प्रदेशया नां छुगु न्हपांगु प्रदेश खः । 'मधेश प्रदेश' नां छुडानिं जनता समाजवादी पार्टीया नायो उपेन्द्र यादवं मधेस आन्दोलनया सम्मान जगू' खाँ पिबवता । पत्रकार चन्द्र किशोरं च्वता - 'मधेस आन्दोलन नेपाली समाजय् मधेसीतय्गु उथिंयंगु अस्तित्वया लागिं यागु संघर्ष खः नपां मधेस प्रदेश व हे संघर्षया छगू ख्यडः वांगु पहः खः ।' प्रदेशया नां न्हयागु हे तःसां नं जनताया लागिं शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार व लाहातय् ज्या दैगु मदय्क मगागु ज्या खः । आधारभूत उगु विषयत अःपुकः बियफःसाजक तराईया जनता व आन्दोलनयँ ज्यान ब्यूपिन्ता हानेज्या यागु थें जुई ।

हिं डादाया मदिक्क याडः च्वंगु कुतः लिपा भारतं मति तः काथं २ नं प्रदेशता मधेश प्रदेश नां छु ता । धात्थें आनाया म्हासिइका पिबवयगु काथं नां छुयगु खः सा मिथिला, भोजपुरा वा अवध छाया तय्गु मति मतला ? अः मधेस प्रदेश दुनयया मिथिला भोजपुरा व अवधया स्थिति छु जुइगु धाय्गु खायँ बिचः मयासैं मगा । व धात्थेंगु तराईया म्हासिइका खः । जातजाति भ्नीगु सम्पति खः । उकिता म्वाकः तय्गु राज्यया कर्तव्य खः । मधेस प्रदेशे च्वडः च्वंपुं मधेसी बाहेकया मेमेगु जनजाति, दलितत नपां थी थी जातिया जनतातय्गु नं उलि हे सम्मान जुई धाय्गु आशा सकल जनतां याडः च्वंगु दः ।

भीसं बियागु भोट थासय् हे लागुजुयो चवना

कूशल

छन्हू सुथाय् त्यलं खापा धिधि यागु ताय दत । छँ या घण्टी स्यंगुलिं मू लुखातय् खापा धि धि यागु जुयमः । जिमि जहानम्हा सुथाय् त्यलं सु वला जुई दक खापा चाय्केता क्वहँ वान । चान्हय् लिबाक देडागुलिं जिता धःसा न्ह्यौं हे मगानी । उकिं अलछी चायो भवसुड तुं चवडा । पलख लिपा हे 'दड मभाया निला' धा धां देड चवडाथाय् हे मनू छम्हा द्रहँ वल । जिता जहानम्हा नपां नं तं प्याहाँ वल अलय् व मनू खाडः भन हे तं प्याहाँ वल । थः ता माकुक न्ह्यौं वयो चवंगु दःति दाडः हे वय मःसि वगु मखुनी । थथे देडः चवडाथाय् तक नं वयो दुःख बिय धाय्गु दैःला ? सः म्हासियाम्हा सियाय्गु थें चवडः जिं फाडा मुल स्वया । थः हे निनीया काय् रामकृष्ण दाइ (छुडागु नां) भःगु जुयो चवना । वयकया ख्वः खानय् वं ककुतयतक प्याहाँ वगु तं नपां न्ह्यौं नं तान । लासा फांगा त्वः तः पलख न्ह्यौं दाइ धाधां ख्वः सिलय्ता क्वय् छ्यली पाखय् वया । थाहाँवयो क्वथाय् द्रहँ वयो छाय् थें दाइ छु खाँय् भाया दक न्यडा । अलय् दाइचाँ 'म्हेगः वडाय् घरबाटोया सिफारिस कः वयागु सचिवं वियगु खाँ हे मल्हा । फिल्ड निरीक्षण मस्वसें हे वडाय् ल्याहाँ वला । अथेजगुलिं थौं छिं सचिवता छकः धाय् बिय माला दक थाना वयागु । अलय् सुथाय् नं बैठक दै जक सुथाय् त्यलं वयागु' जक धायो दिल । अलय् जिं न्यडा -जिगु तोक मजिला ला? निवेदने मःगु भवँत मताला ?' वयकलं धायो दिल - तोकनं याय् धुंकल, मःगु भवँ नं फुक्क दः । नपां सचिवं फिल्ड निरीक्षण वयो सर्जमिनय् नेम्हा साक्षी नं चवनय् धुंकल । पलख लिपायां श्व सिफारिस बिय मछिं धायो जुरुक्क दड सरासर वडाय् ल्याहाँ वला । अलय् जिं धाया - थौं १०:३० ता इलय् हे वडाय् भासं । सचिवता सः त खाँ ल्हाय् । छु समस्या जुला दक नं न्यनयँ क मज्यूला धाया बलय् ज्यू अः जि वानयँ, १०:०० ताइलय् हे जि वडाय् वय दक धायो भाल । जिं चिया भपियो भासं दाइजक धाया । वयकं वडाय् हे त्वनयँ जक धायो प्याहाँ भाल । उखुनुं १०:०० ताइलय् हे वडा कार्यालय वाडा ।

रामकृष्ण दाइ जि स्वयो न्हा हे थ्यंकः चवंगु जुयो चवना । दाइता सोफाय् फेतुकः सचिवता सःतके छ्वया । सचिवता छाय् सर्जमिन मयाडा जक न्यडा बलय् सचिवं (स्थानीय मनूतय्सं) त्वालया मनूतय्सं पांगुलिं सर्जमिन मयासिं ल्याहाँ वया दक लिसः बिला । जिं थौं हे सर्जमिन याडः न्हि मःसा जिता नं आना हे सःति जक सचिवता उजं बिया । वनलिं रामकृष्ण दाइ व सचिव ज्यू फिल्डय् सर्जमिनया लागिं भाला । वयकपुं भःगु पलखलिपा हे छवथां मनूत वडाय् डेलिगेशन वला । आना भःपुं सकलें म्हासियापुं हे मनूत खः । जिं छु समस्या वला दक न्यडा । उकिं मध्ये छम्हा पासां धायो दिल -छिं जवर्जस्ती सर्जमिन याकय् ताना उकिं उगु सर्जमिन मयाकय्ता थाना वयागु । छिं गुगु जग्गाया घर बाटोया निंतिं सर्जमिन याकय् तांगु खः वहे जग्गाया खाँयँ छलफल याय् दकः वयागु खः । व जग्गा व छँ कृष्ण त्यात (छुडागु नां) याय्गु खः । व भातिचा कमजोर अलय् सुयाय्गु सहारा मरुम्हा, ख्वः मरुम्हा मनूखः । भाचाः त्वड नं जुइम्हा खः । अथे गरिबम्हा अलय् छुं मस्युम्हा सुंमरुम्हा मनूता छगूलाख तका दां त्याय् बियो न्ह्यगू लाख तका दां बियागु दक भवँतय् सही तय्कः श्व दलालतय्सं मुद्दा तयो मुद्दां बुकः फैसलाकाथं उगु छँ बुँ थःगु नामयँ हःगु खः । थथे मुद्दां त्याकः लालपुर्जा दय्वं फुक्क थःगु जुइगु जूसा श्व दे हे थजपुं दलालतय्गु लाहातय् लाई । उकिं छिं अः तुरुन्त सर्जमिन दिक् याडः सरोकारवाला छँ व जग्गा म्युम्हा कृष्ण त्यात व न्याम्हा रामहरि अवाल (छुडागु नां) ता सः त खाँ ल्हाडः बिय माला । अलय् धात्थेंगु खाँ नं प्याहाँ वै । काथं छिंसा जक छिं सर्जमिन याक दिसँ ।

थुलि जुया नं श्व सामान्य सिफारिस खः छाय् पानय्गु ? वियमः धाय्गु जिगु मनयँ वाड चवना तिनि । अथेनं थौं सुथाय् थः हे दाजुं धः वगुलिं नं सिफारिस बिय मालि धाय्गु जिगु मनय् वाडः चवना तिनी । उकिं जिं 'ज्यू अः हे सःतय्' धायो राम कृष्ण दाइता फोन याड सःता । दाइ नं ज्यू नि

ब्हयःगुगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

वडाय् वय् धायो द्यूगु खः । अथेनं वयक मभः । नपां रामहरि अवालता नं फोनं सः ता । वयकनं ज्यू धायो दिल - अथेनं वयक नं मव । वयकपुं मभः सेलिनं पक्कानं निवेदने छुं छुं खोट दः जुइ धायुगु मनयें वान । अलय् जिं आना भःपुं त्वालयायपुं पासापिन्ता धाया -छिकपिसं धायो द्यूगु खाँय् जिता विश्वास वान । अः तुरुन्त सर्जमिन याकय् मखु । अथेनं छिकपिसं धायो द्यूगु खाँत तयो छक्क रोक्का निवेदन चवयो दिसँ । अलय् वयकपुं भःसा छिकपुं नपां सल्लाह याड जक सिफारिसया ज्या हज्याकय् धायानिं तिनि वयक पिनिगु ख्वः चकाना । अलय् वयकपुं आनासं च्वडः उजुरी निवेदन चवयो च्वंगु इलय् छम्हा पासां धायो दिल - थौं वडाध्यक्ष ज्यू नपां तस्कं ल्वाय् धायुगु मतिं जिपुं थाना वयागु खः । अथेनं छिगु ज्याखं जिपुं लय्ताया । जिमिसं खः थाय् हे भोट तयागु जुयो च्वना । जिं वयकता लिसः बियो च्वनय् माली मताया, निवेदन कायो फुक्कसिता विदा बिया ।

कन्हे खुन्हं रामकृष्ण दाइ व छम्हा मिसाम्हा वडाय् भाला । वयक मिसाम्हा रामहरि अवालया जहानम्हा जुयो च्वना । जिं रामकृष्ण दाइता म्हेगः छाय् वडाय् मभायागु दक न्यडा । वयकलं छुं हे लिसः बियो मदी । अलय् वहे रामहरीया जहानं श्वहे वडा कार्यालय च्वडः सर्जमिन याडः सिफारिस बिया दक धाला । अलय् जिं सर्जमिन धायुगु गना च्वंगु जग्गा खः आना हे च्वडः जक याइगु धाया निं व मिसाम्हासिनं जि भतं न्ह्याथे याडः न्यासां त्वालयाय् पाय् पिन्ता छाय् माला ? पुर्जा जिमिके जि भत या नामयें दः सेलिनं सिफारिस बिय हे मः धाल ।

उकिं ताँ तां रामकृष्ण दाइ नं धायो दिल-जिगु नं

थुकी नेगु लाख तका दां लगानी जुयो च्वंगु दः । अः छिं सिफारिस मब्युसा जिगु धेबायां ब्वइगु जुल । छु याय्गु ? त्वालयाय् पाय्पिन्ता छाय् तन्ता ? सिफारिस ब्युसा बांलागु खै । जिं नेम्हा सितां नोलं दायां मस्या सांगुलिं दायां स्याकः लिसः बिया- 'सिफारिसयां बिय, अलय् नांवाला छक नपालाय । नांवालाके छगू नेगू खाँ न्यनयें , अलय् सिफारिस बिय । त्वालयाय् पाय्पिन्ता सम्भे याय्गु जिम्मा जिगु जुल । रामहरिता छक जक थाना सःति । नांवाला हे मदय्कः गथे थजगु कचिकः दःगु जग्गाया सिफारिस बियगु ? जिगु मतिया खाँ न्यनय् धुंक वयकपुं नेम्हां तुं ल्याहाँ भाला । वयकपुं भाय धुनवं हे जि नांवाला रामहरिता फोन याडा । वयकलं 'जि वय सर' जक धायो दिल । अलय् वयक मभः । कन्हेखुनुं वडाय् नसंचा हुलय थें चाह्यु वाडा । अलय् लायँ रामहरि अवाल व वयकया जहानता नपालाता । अलय् वयक पुं जिता मखां छु याडः छँ दुनय द्रहँ भाला । नपां रामकृष्ण दाइ नं तःक हे नपा लात । सिफारिस मालादक धायुगु आँट मया ।

नेलाति लिपा वहे निवेदन ज्वडः त्वालयाय् छम्हा नां दांम्हा मनू भाला । वयकं रामहरि अवालया निवेदन दक धायो मदी । जिं वहे नां दांम्हा मनूया ख्वः स्वयो तोक लगेयाड बिया । अलय् सचिवं सिइकः जिता जानकारी बिल । अलय् जिं नांवाला छोयो न्हि दक सिफारिस रोके याडा । हकनं रामहरिया जाहान वडाय् हः वल । अथेनं सिफारिस मबिया । नातां क्यम्हा दाइ व त्वालयाय् नां दांम्हा मनू जुयवं गना सिफारिस बिय छिनि जक । अः तक नं उगु निवेदनया सिफारिस कानुनी रुपं बियमःगु खः सां नं ब्यवहारिक कारण क्यडः वडां सिफारिस मब्यूसें तयो तया तिनि ।

ख्वप नगरपालिका पाखं पिथाड च्वंगु स्वप पौ बः छि पौ खय् बांलागु च्वसु त बियो ग्वाहाली याड दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याड पारिश्रमिक बियगु खाँ ख्वप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं क्वः छ्यूगु खाँ ब्याक च्वडा ।

**सम्पादक
ख्वप पौ**

सरस्वती दुनय् नेवः संस्कार

आशा कुमार चिंकबजार

आखः ब्वनय्गु धाय्गु न्हा-न्हापा तःमिपुं व च्वय्या जातया पेवा थें जूसां आखः मसः म्हा दुनुगः या मिखा मरुम्हा धायो गुलि फः उलि आखः ब्वंकय्गु चलन धःसा नेवः तय्सं त्वः मफिडकः । नेवः समाज दुनय्ये 'आखः चाकुलाकि साखः चाकु डक न्यनिबलय् साख हे चाकु धाइपिन्ता द्रोणाचार्य अर्जुन दृष्टि मदुम्हा धायो थ्वं आखः ब्वनिमखु धायो अःपुक क्वः छिडः बःचा छिडानि चक्वल्हँचा थाडः बुई सः ल्हय्यके यंकिगु जि मचा बलय्या खौं । गुलिं ब्वडां छु याय् भीसं जागिर नय फै मखु' धाधां गुब्लें भीसं था थ्यंकः ब्वनय् फै मखु धाधां नेगू प्यांगू तगिंखय् थ्यनकिं ब्वंकय्गु दिक् याडः बुँ ज्या सांकय् यंकिगु अलय् वया पासा बुलुहुँ चक्वल्हँ, बाचा क्वल्हँ, गः क्वल्हँ, यायां लाहातय् च्वसा स्वयो ब्वहलय् नौँचा तकय्गु याडः है । मचा ल्याम्होया बलय् हे ब्योह याड बी । बांलाक ल्याम्हो जुय् मलाय्वं हे ब्वाया अभिभारा कु ब्यु ब्यु वयागु फुक्क इच्छाबुलुहुँ घय्म्वः कलय् दुनय स्वथाडः यंकी । छ्वसिमा कलय् चि चिं सुतुसूसां वं अनेक कष्ट सह यायां योसां कलय् चिई, मयसां कलय् चिइ । वयागु इच्छाया फुक्क प्वः सिगा दुनय् कुं कुं वानि । व गुब्लें छ्वः कु जुई उखे थुखे सुतुमतु सुइगु, गुब्लें ब्वे कु जुई फसं हे पुइकिगु । गनां थः गु इच्छा छ्वालिकलय् चिथें चिड स्वथाने यंकी । गनां सुकलय् चिडः सुता तयो वः फय्-लिभः नपां ल्वाडः जीवन न्ह्याक च्वनि । अथे नं वं ससुद्यो (सरस्वती) थाय् वानय्गु त्वःति मखु । अलय् थः ता नुगलय् थानय् फय्क बिया दक ससुद्यो याय्के फ्वनि मनं मनं थजु वा सः ताय् दय्क थजु ।

ससुद्योया वः दक आइतबार व विहिवारता धायो तःगु जुल । थुखुनुं ससुद्योकय् वानिपुं हुल जुई । ससुद्यो थाय् वाडः देगः या पिनय्ये सलाखं आखः च्वयो अक्षारम्भ याकिगु चलन दः । अलय् नुगलय् स्वथानय् फय्मः दकः ससुद्यो थाय् च्वंगु जाकी स्वंगः, डागः, न्ह्यगः ..... पां मथ्याकः, वां मथिडकः नय्गु याई । अलय् ससुद्योया नुगः च्वय्गु धायो स्वंगू तहया गुलियातः मथिडक च्वकय्गु दिमाग एकतित याकेगु अभ्यासं नेवः संस्कारया ज्ञान आरम्भ याकी । उकिया साक्षी सरस्वती हे खः ।

मिसा मस्तय्सं धःसा ससुद्योथाय् च्वंगु स्वं कायो चाकलाकः च्वयो चतामारी चाकलाकः छुय सय्कः बिया दक फ्वनि । अलय् तुकि ज्वडः वाडः थाज्या यडः थाज्या थाय् सय्कः बिया जक फ्वनि । उब्ले भम्चा जुयता थाज्या थाय् मसः पुं च्वनय् थाकुइगु व कतया कोर (मयगु) नं फिय मालिगुलिं थाज्या थाय् सःम्हा द्यो मसःम्हा च्यो दक हिस्याइगु जक मखु नके-त्वंकय्गुलि हे पाकिगु चलन जि अमापिनि पालय् हे दः

नि । उकि मध्ये नं हलेगः मलेगः थाय् सःम्हा च्वय् लाई । श्रीपक्षलगु, काकिचा ब्वता, जाकिग्वचा लुगु, पुन्तु, लिगु, माथेमा थी थी बानाया कापः थाय् सःम्हा त्वाल्य तस्कं नां जाय्कफुक्कसिनं हांकः च्वनि । अलय् काः दुकायता सःति बलय् चाकु बजी, प्वकः बजी, ख्ये बजी अनेक घासा तयो नकिगु नं या । अलय् उकिया पलेसा व स्यनिम्हस्या बुँ ज्या यायता नं ग्वाहाली वयो बिइगुलिं नुगलय् ससुद्यो, लाहातय् ससुद्योया वरदान दः म्हा मिसा मचा उब्ले तस्कं लोकं ह्वा । थ्व स्वाभाविक नं खः । स्वदेशी श्रम, स्वदेशय् छ्यलः थः जहान पिन्ता बांलाकगु वसतं पुंकिम्हा वहे ससुद्यो थें खः धायो मानय्ये याइगु तस्कं बांलागु पक्ष नं खः । अः वयो विदेशी नं वसां निसें थजगु भीगु मौलिक सीप ताडः हे वान धःसां मपा । गुकिं कापः, काः छिइम्हा छिपा जु पुं नपां वासि तेप नं मत । अलय् वासि तज्यागु खौं नं मतः । वासितेपः तः फिकः विशेष काथं बल्लाक छिइगुलिं उगु तेपः काचाक्क त मज्याइगु अलय् व तेप तज्यासा दसा मभिं धायो अनेक फय् खौं ल्हाइगु लिं पश्चिमा दे या 'अप्रिल फूल' थें ज्वः लाथे च्वंसां थुगु इलय् छम्हा सिता जक भांग मलासें त्वाल्य हे म्वःगु खौं ल्हाडः बय बय याई । अलय् व खौं स्पूपिसं आमु वासि तज्यागु खौं जुल' दकः धाइगु खौं थौं कन्हेयां पुस्तां थु निला मथुनला ?

बुहाबुही नपां खाँगवः नं सीत । भाय नं पात जक धाइगु खौं थाना न्हिथानय् वह ताय्का । ससुद्योया लाहा ज्वडः वपुं तता केहेपुं मरुसेलिं नेवः खाँगवः गुलि तानालय् थ्व तस्कं विचः याय् बहः जू । हाथां, लाय्पु, क्वका, क्वत्यलय्गु बालाचा, थू, तुकि, तुकि फुसा, बांकछि, थाज्यागवरा,

थाज्या यनिबलय् छ्यलिगु ज्याभः हेकी, बांकछि, आंकछि, चेंकछि, फेलुचा, थाज्या यनयँ हॉ भुसाचा तयो काः खुनय हॉ हिजा मगल दायो काचायो पाडः, गांकः, का खुडः मः चा तयो नोकु कछि वा पँ खय् पाडः काः थाथा याडः गांकः फेलुखय् ककायँ तयो न्याचा फेलु खय् ककायँ ज्याई । फेलु हिडकेता फेलु त्वाक चा नं मः । थगु थासय् दःगु नः प चा व पँ बाला छ्यलः उगु सामानत दयकिसा तुकि तुलयता न्या कःमि दाजुं दयकी, न्यातु कौ दाजुं दयकी, मायका अजिं न्यली । थथे फुक्कसिया उलि हे ग्वाहालीं न्ह्याडः च्वंगु भ्नीगु उद्योगत अः धःसा लाहातय् निय जिडकः जक ल्यं दनिला ? अनुसन्धानया विषय खः । देसी तां वसेलिं लतैचा, सिंथाय्गु तुकि, विशेष थु, वारपेन आदि ज्या भः तः नं तौं वल । उकिं थाज्या थाय् मसः म्हा छम्हा दुःखिया लोक म्यँ नं थथे हालः तःगु दः ।

मते मते दैव, सरस्वती माजु

दया कृपा दयकः ब्यु ॥धु ॥

सुथाय् न्हःपां थाज्या यडा

कथि न्यपुं बां ब्वलमा

ससमां नं लाहातिसं

च्यं कथिं नं दाल या माँ ॥१॥

ज्वलिं ज्वल पासा पिनि

हलेगः मलेगः थातयामा

जि अभागिनी छम्हा जक

माथेमा हे थाय् मसनिया मा ॥२॥

स्वनिगः या नां दांपुं सरस्वती मध्ये लेलेया सरस्वती कुण्डल, सुडाल (ख्वप) या ल्हासापाखय् ससुद्यो (गुम्हासिता बौद्धमार्गीपिसं मञ्जुश्री धायो च्वंगु दः), यँ स्वयम्भूया ससुद्यो (मञ्जुश्री) ख्वपया निल सरस्वती नपां ससुथलीया सरस्वती, थालाछँ, च्वडा गणेद्योथाय् सूर्यविनायकय् नं सरस्वती दः । अलय् यँ, यल व मेमेगु थासय् नं उम्हा विद्याया देवी सरस्वतीया मूर्ति तयो पुजा याइगु चलन दः ।

ख्वप देशय् श्री पञ्चमी हॉ तक

ल्हासा पाखय् ससुद्यो थाय् वानिगु अलय् श्री पञ्चमीया रात्रीसं ख्वपय् निल सरस्ती व यँ स्वयम्भूया सरस्वतीया थाकुक् विज्याम्हा धायो चिकं बुकः वानिगु चलन अः तलय दः नि । अलय् च्वलय्चा फैचा नपां वइगु धायगु लोकय् न्हि थाडः तः काथं तिब्वत (ल्हासां) हैगु च्यांग्रा व फै नपां वगु खःला जक बिचः छ्यलय् फः । अलय् स्वनिगः या नाः चायक छ्वम्हा धःसां बुद्धि व ज्ञानया खानी जक सरस्वतीता पूजा याइगु चलन हे अपलं खानय् दः । उकीं सरस्वतीया प्रार्थना याइबलय् संस्कृत भाषं थथे धाईः

सरस्वती मयादृष्टा विणा पुस्तकं धारणी हंसबाहन, हंसयुक्त विद्या दानं करोतु मे ॥

हे विणा ज्वडः राजहंश (हायँ)

बाहान गयो विज्याम्हा साफू ज्वडः विज्याम्हा सरस्वती जिमिता विद्यादान बियो दिसँ दक प्रार्थना याई । अलय् सरस्वतीयाता अनेक नामं नं पुकारे याइगु चलन दः । गथेकी जगतमाता, शारदा, हंसवाहिनी, बुद्धिदातृच, बागीश्वरी चैव कुमारी वरदायणी, ब्रम्हचारिणी, चन्द्र घण्टा, भुवनेश्वरी, भारती, विद्याया खानी .... थी थी नामं पुकारे याइगु खानय् दः ।

श्री पञ्चमीता सरस्वती पूजाया दिन जक मखुसँ वसन्तया आगमन जुइगु नं धायो च्वंगु दः । थुकिया वैज्ञानिक काथं स्वयगु खः सा पतभरसिमाया हः हायो

वाडः नांगाभोगा जुयो च्वंगु अथे धाय् चिकुलां पुडः सिमात म्वागुला सीगुला सिय मदयकः च्वंगु ई तांक बुलुहुँ सिमा चुली जायो वै । अथे धाय् श्व स्वनिगः या भौगोलिक सूचं पिब्वइगु छगु ई नं खः धःसां मपा । अलय् चाकलीं सुख्खा जुयो च्वंगु लकसे बुलुहुँ सिमा चुली जायो वयो यौवन पिब्वयो है । थुगु इलय् निसँ 'वसन्त' हालयगु व राजकीय सम्मान काथं दरवारे 'वसन्त श्रवण' याकानीं जनतां वसन्त हालयगु याई । बाँसुरीं वसन्त पुयगु याई । दकलय् न्हःपां थुगु म्यँ हाली-

भगवती सरस्वती न्यहुने जि विनति ॥धु॥

हेराम त्रिभूवनया अधिपति नाम श्री पशुपति मोल ल्ह्य गंगा बागमती ॥

गंगा, गौरी पारवती, कुमार गणेश पति निधि सिधि विव सरस्वती ॥१॥

हे राम प्याहाँ वया चाया राती

दुःख सुख मालयगु मति

गना लाय वस व पिरति ॥२॥

... ..

श्वनं लिपा राधा कृष्णया प्रेमलापया म्यँ त हाली ।

श्याम सुन्दर, कृष्ण सुन्दर, वसन्तया बेलासं राधा व म्हेतल वान ॥धु॥

नपां स्व व शखी कान्हा जू या रुप ॥धु॥

रुप स्वसे स्वय मगाकः

कान्हाजूया रुप रे ॥१॥

... ..

न्हयःगुगूगु स्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

गरुडया म्हया च्वसं रे
फार्गुन म्हेत व विज्याक
छिपाली नेपाया क्वसं
विव जिता बास रे ॥२॥

थथे दोला गिरीया च्वसं विज्याड
च्वंम्हा चाँगु नारायणया पालिक्वयया
स्वनिगल्य् बास ब्यू धायो भक्ति रसं जःगु
म्येँ हाली ।

श्वनं रति रागात्मक व प्रेम
भावया यौवनया चासे वगु म्येत नं थौ तक
लोकम्येँ काथं हाल च्वंगु दः नि । गथेकि ।
सिरिसिरि फसं जिता कुचुकुचु नकल
जौवन मुसुमुसु काल ॥धु॥

वाउँगु घाय्था लासाय देना मन जिगु वाउँल
मुखु ब्यना हवगु स्वां नं जिता न्ह्यकल
नागबेली गुँया लाँ चाँ जिता न्याकुं कायकल ॥

वाउँगु सिमाचाय् म्हासुम्हा भंगचा
बाँसुरी पुय थें हाल रे हाँ हँदि
हकनं छक निं हाव रे भंगचा
जिनं न्यना व च्वनयँ ॥धु॥

थथे प्रकृति नपां स्वापु तयो
सिमाचुली जायो वगु नपां यौवन/वैसया
तुलना याडः चिकुं कयकुंगु मन वसन्तया
चुली जःगु वैस नपां लसता स्वाडः चकांगु
व वाउँसे च्वंगु लकस दुनय हाल च्वंम्हा
भांगः या सः बाँसुरी पुगु व सारङ्गी
क्यूगु थें खुलुलुलु नुगलः, भिंगु यौवनया
कुसाकुतिं कुल ब्यूगु ई या महिमा वसन्त
म्ये दनय् दः गुलिं गनां सरस्वती माजु
विज्याडा निं सिमा, स्वंमा नं चुलि जःगु
खःला धाय्थें लसताया म्येँ खं च्वय्क वै ।
अलय् शितकालय् थःगु गला व कला सुंकः
तयो तःम्हा व भांगः (कोइली) नं वसन्त
स्वस्वं हःगु म्येँ याय् नं सांस्कृतिक भौगोलिक
नपां ऋतुया स्वापु दः जक मधः सिं मगा ।

थुगु इलय् बुलुहुँ मू स्वं थास्वः
वई । आप्व स्वं हुर्कय जुई । अजि स्वं
हवई । कः छँ स्वंमा थागई । तकस्वं मुखु
चिनी । अलय् चाकली सिमाय् न्हँगु नं

फिड बुलुहुँ नस्वा हवल है ।

थुगुदिनसं छुं नं साइतया ज्या
यायता लगन स्वयम्बः धाई । थुकिं छु
सिय दः धःसा श्व धात्थें तः दिं खः । भिं
दिन खः । ज्ञानया धुकु बास च्वेँ वगु दिन,
मनूया दुनयः या मिखा चाय्क वियता वम्हा
सरस्वतीया दिन, पुं नयो च्वंगु लकस चिकु
नपां न्याकः लुमगु दिन हःगु दिन जूगुलिं
'ऊँ नमः शिवाय, नमो वागी श्वराय' धायो
शिवया सत्यम् शिवम्, सुन्दरम् नपां
सरस्वतीयाता करजोर विन्ति याडः ग्वरख्य
सलां खं आखः च्वयो न्ह्याकिगु दिन ।
अलय सभ्यताया खोल थाज्या-लाज्या थाय्गु
स्यडः मनूता म्हाय् वसतं पुंकः सुसंस्कृत
याड ब्यूम्हा अथेधाय् उद्योग चाय्क थःगु हे
पहः या काप, नं, क्वप्यनं, सुरुव फिडकः
हाकुपरासी, तुइगु गां डय्कः लाहातय् सीप
तयो ब्यूम्हा ससुद्योया महिमा नेवः संस्कार
गुलि च्व जः धाय्गु खाँ धाय् च्वनय् मालि
थें मच्वेँ । षट्कोण दुनय्या ब्वनय्कुथि
निसें विश्वविद्यालय थयंकया दसि-पौ
लाहातय् तयो बिय फःम्हा सरस्वती धन्य
खः । चाहे व चांगुया पोरिंचा ससुद्यो थजु,
खिलाँ च्वय्या खिला च्व ससुद्यो थजु, नपां
व दकलय् पुलांगु (चां दय्कः तम्हा) निल
सरस्वती थजु व थालाछँया थाज्या लाज्या
सय्कः बिडम्हा ससुद्यो, व सुर्यबिनायक
(इनरे) वा च्वडा पाखय्या ससुद्यो न्ह्याम्हा
थजु नुगलय् थाड विडम्हा सरस्वती सम्मान
खः इज्जत खः, प्रतिष्ठा खः धात्थें किस्ली
देनय् ग्वयँ, दक्षिणा, वह्या द्राफवस्वं नपां
स्वारीया नैवद्य छायो पुजायाय् 'जय
सरस्वती माता ।' छंगु हे आगमनं चुली
जःगु लकस स्वस्वं भंगः पंक्षी जक
लसताया चिं पिडवइगु मखु मनु-मनूया
दुनुगलं रति रागात्मक व भक्ति रसं जःगु
म्येँ त पिडवयो वसन्त सः ति ।

'बसन्तया बेलसं
सिमाचुली जाया वथें
जिगु जौवन हर्षनं जाया वल ॥'

स्वार्थ

- आशा कुमार चिकबञ्जार

न्हयाथाय् नं डोजर,
स्काइभाइटर न्ह्याकः लाँ दय्क
च्वन । थःगु हे डोजर दः म्हा
वडाध्यक्ष जुं धायो च्वन । जि त्यासा
जिं छमिता थः थः गु छँ थयंकः लाँ
दय्क बिय धायगु काथं थौ जिं बचं
पुरे याड च्वडा ।

पहाडया बस्ती, डाँडाया
च्वका थयंकः छँ । नः वया मोटर
दः न मोटर साइकल । खयां वं
साइकल छगू हे न्याय्गु हैसियत वयाके
मरु । वडाध्यक्ष जुं धायोदिल - लाँ
हुं च्वय्या छँ मथयंक सिमगा । स्वयो
च्वंपुं अजु चाल । आना मेगु छँ मरु
व हे छखा छँ छाय् आना थयंकः लाँ
दय्के मःगु ? वडाध्यक्ष व ठेकेदारया
मिखाछक ल्वात । कमिशन व
ठेक्काया स्वार्थ अमिसं मःगु म्वःगु
खाँ हे स्वयो मच्वन । छत्थुं हकय् थें
धाल श्व जिं चुनावय् वियागु बचं
खः ।

डोजर न्ह्याकल । लाँ
दय्कल । म्हेगः बांलाक डायो वानय्
दःगु लाँचा सयन । डोजरं दय्कगु
लाँ ध्याच- ध्याच जुयो डाय् हे
मजिल । वर्षा मदिक्क वः वयो
च्वन । बुलुहुँ लाँ दय्क थाय् न्ह्याडः
व वं पहाड हे न्ह्याडः वल । व छँ
नपां फुक्क परिवारत चलं वयो ल्हाड
सीत । थुखय् ठेकेदार व वडाध्यक्ष
धःसा कमिशन इड च्वन ।

न्हयःगुगु स्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

ओमिक्रोन व समाजय् थुकिं लाकगु लिच्चः

- डा. अमर प्रजापति, ईन्टर्नल मेडिसिन स्वप अस्पताल

हलिमय महामारीकाथं डाडः पुडः वयो च्वंगु कोरोना भवल्वयया भाइरसया थी थी भेरियन्टतं मनूतयता तः हांगु सडकष्ट हयो ब्यगु दः । कोरोना भवल्वचं सन २००२ सं SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) व सन २०१२ सं MERS (Middle East Respiratory Syndrome) सं महामारीया रूप काला । सन २०१९ य् खानय् दःगु कोरोना भाइरसता SARSCOV 2 -Serere Acute Resbiratiry Syndromecorona Virus 2) नां छुकला । म्हवचा इलय् हे मति मतःथें अपलं डाडः पुडः वांगु कोरोना भाइरस उत्परिवर्तन (Mutatipon) यायां थी थी भेरियन्ट जुयो प्याहाँ वगु दः । अल्फा, बिटा, गामा, कप्पा, डेल्टा जुजुं ओमिक्रोन तक थ्यन । अः हलिमय ब्याक थाय् थासय् न्हँ न्हँगु भेरियन्टत खानय् दयो वयो च्वंगु थी थी अध्ययनं क्यडः च्वंगु दः । विश्व स्वास्थ्य संगठनं डेल्टा व ओमिक्रोनता Variant of concern दक ब्याख्या यागु दः । Variant of Concern सं कोभिड मथां हे डाडः पुडः वानिगु ल्वय जूपुं संक्रमितपिन्ता अपलं सिकिस्त याडः कष्ट बिडगु, (अपः ल्वगित अस्पतालय् भनां जुय मालिगु वा सीगु) खोप वा न्हापा यायगु संक्रमणं मनूया जिवय् दयो च्वंगु ल्वय नपां ल्वाय् फैगु प्रतिरक्षात्मक क्षमता म्हवँ यायां यकिगु वा अः :या उपचार विधि स्वयो मेकाथं हे उपचार याय् मालिगु कोरोना भाइरसया Variant ता तयो तःगु दः ।

नोभेम्बर २६, २०२१ सं दक्षिण अफ्रिकां न्ह्याकगु ओमिक्रोन म्हवचा इलय् हे हलिमयया अपलं देशय् डाडः पुडः वाना । उकि मथां डाडः पुडः वांगु ओमिक्रोनया लक्षण नं न्हःपायां Wild Variant स्वयो पाःगु खानय् मरु । ओमिक्रोनया लक्षण ज्वरो वडगु, स्यखं चाइगु, म्वसः वडगु, म्हाछिं त्या त्या याडाथें स्याइगु, (घाँटी) काँथु स्याइगु

कपः स्याइगु थी थी लक्षण खानय् दै । Center for Disease control and pervention (CCDC) अमेरिकाया धापु काथं ओमिक्रोन कोरोनाया मेगु भेरिन्ट डेल्टा स्वयो उलि ग्यापु मजगु दक धायो च्वंगु दः ।

CDC या धापु काथं ओमिक्रोन जूम्हा ल्वगिं पूर्ण खोप काय धुम्हा मनूता नं ल्वय पुंकय् फः । लक्षण खानय् मरुसां नं ओमिक्रोन ल्वय जूम्हा ल्वगिं मेपुं स्वस्थ मनूता पुंकय् फः । ओमिक्रोनपाखं संक्रमित जुय धुकः लक्षण खानय् दय्केता नेहू निसें हिं प्यन्हू बिय फः । अपलं थुगु ल्वचं पुं पिनिगु ल्वयया दकलय् न्हःपां मेपिन्ता कोरोना पुंकयगु ज्या याई । सामान्यतया लक्षण खानय् दय्केता छन्हू हाँ निसें हे व लक्षण खानय् दःगु छन्हू वा नेहू खुनुं तक मेपिन्ता ल्वय पुंकगु ज्या याई । सी डी सी या न्हँगु मापदण्ड काथं लक्षण खानय् मरुम्हा ल्वगिं डान्हूतक व लक्षण खानय् दः म्हा ल्वगिं लक्षण लानय् धुकः चच्चि न्हिच्छी याकचा छखयलिइकः च्वनय् मः । उगु काथं याकचा छखय लिइक च्वनय् धुकः प्याहाँ वय धुकः लक्षण खानय् दःगु दिन निसें हिन्हूतक माक्स तयो सावधानीपूर्वक च्वनय् मः ।

कोभिड भवल्वय मजुइकेता ल्वय जूसां सिकिस्त बिरामी मजुई केता वा मसीकेता कोभिडया खोपं बांलागु लिच्चः ब्यगु अध्ययनं क्यंगु दः । पूर्ण खोप काय् धुपुं कोरोना ल्वचं कः सां (सिकिस्त) सानय् मफय्क कष्ट मजगु व सीपिनिगु ल्या तस्कं म्हवँ जगु क्यंगु दः । हलिमयया थी थी देशे अभ्र नं ताडः अथे धायगु बुस्टर खोप बियो च्वंगु दः । नेपालय् नं माघ १ गते निसें चरण वद्ध रूप बुस्टर मात्राया खोप बियगु यात । कोभिडे ज्या साडः च्वंपुं हनय् च्वडः ज्या सानय् मःपुं कर्मचारीपुं, स्वास्थ्य कःमि पुं खुइदा फूपुं थाकालिपुं Immuno compromised -ल्वय नपां ल्वायगु शक्ति म्हवँ जूय धुकपुं) ल्वगि पिन्ता न्हापालाक बुस्टर

खोप बियगु यागु खः ।

कोभिडं मथिइकः मपुंकः च्वनयता डब्लु एच.ओ. (विश्व स्वास्थ्य संगठनं) कोभिड सुरु जबलय् कोरोना डाडः पुडः मवांकः पाडः तयता स्वास्थ्यया मापदण्ड लागु यागु खः । ओमिक्रोन भेरियन्ट वयानं तक उगु स्वास्थ्यया मापदण्डे छुं नं महयूसें अथे हे यो धःगु दः । गथेकि मास्क तयगु, अल्कोहलं दय्कः तःगु स्यानिटाइजरं लाहासिलयगु, साभूथाड लाहासिलयगु, ल्वचं कलकिं छखय लिइकः च्वनयगु, २ मिटर तापाक्क भौतिक दुरी च्वनयगु म्वसः तै बलय् वा हाछिक तैबलय् न्हाय् व त्वाप्वः तियगु न्हासय् व त्वाथय् लाहातं बराबर मथियगु याः सा थुगु ल्वचं तापाक्क च्वनय् फै ।

न्हापायायगु कोरोना भाइरस स्वयो ओमिक्रोन म्हवचा जक सानय् मः फय्क सिकिस्त याः सां कोभिडता छुं मखु दक वेवास्ता याय् मज्यगु खौं विश्व स्वास्थ्य संगठनं धायो च्वंगु दः । (उत्परिवर्तन) हिल हिल वयो न्हँ न्हँगु भेरियन्टत प्याहाँ वय् फःगुलिं उगु ल्वचं तस्कं बाँमलाक लिच्चः लाकय् फःगुलिं कोरोना भाइरसनपां तस्कं सतर्क मजूसे मगा । कोभिडं मपुंकः च्वनयता नपां कोभिड लाकिगु बाँमलागु लिच्चः मलाकेता पूर्ण खोप नपां बुस्टर खोप मकसिं मगा ।

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

सांसद जु व नगरप्रमुख जुपुं कृषि मन्त्रालय

माघ १४

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां संघीय सांसद प्रेम सुवाल व खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नपांया छगू पुचः कृषि मन्त्रालयया सचिव डा.गोविन्द प्रसाद शर्माता नपालाडः किसानतयता इलय हे सुपथ मूलं देशी सः बियता सरकारया ध्यानाकर्षण याडः दिल ।

सांसद सुवाल जु प्रदेशया सचिव स्तरीय बैठकं हःनय लाथें देशी सः या कोटा इडः ब्यूगुखाँय तुरुन्त गथेखः थुइक स्वयता कृषि मन्त्रालयया ध्यानाकर्षण याडः दिसे सरकारं भीगु देशय हे देशी सः या कारखाना चायके मःगुलि बः बियो दिल ।

वयकलं नेपः या सरकार पाखं अनुदान बियो तःगु देशी सः कृषकतयसं इलय हे काय मखांगुलिं बुँ सैगु अन्न म्हवँ जगू गुकिं कत देया भरे म्वाय मालिगु खाँ कुल दिसे देशी सः मथां बिइकेता कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड व साल्ट ट्रेडिड कम्पनी खय नं मःपुं पदाधिकारीपुं ब्यवस्था याडः माक्व सः हयो बियता मन्त्रालयता ध्यानाकर्षण याडः दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु खप नगरपालिकाता ब्यूगु सः या कोटा २० मे.टन साहै हे कम जगू खाँ काडः दिसे किसानतयगु माग काथं म्हवचा खयनं ६०० मे.टन देशी सः खप नगरपालिकाता बियमः दक सचिवता चवयो निवेदन नपां बियो सरकारया ध्यानाकर्षण याकः दिल ।

खप नगरपालिका लागाया किसान तयगु बुँ, खप नगरपालिकाय व चाँगु नारायण नगरपालिकाय, मध्यपुर व सुर्यविनायक नगरपालिकाय लागा दुनय नं दःगु खाँ ब्याकसे खप नगरपालिकाता छबेलिइकः तःगु सः या कोटा मचः गु खाँ ब्याक दिल ।

कृषि मन्त्रालयया सचिव डा. शर्मा कृषकपिनिगु माग काथं मन्त्रालयं मः काथं सः ब्यवस्था यायगुलि ज्या साडः चवंगु खाँ ब्याकसे खप नगरपालिकाता मः क्व सः बियता मः काथं ग्वाहाली यायगु बचं बियो दिल ।

मन्त्रालय स्रोतकाथं कृषि सामग्री कम्पनिया कार्यकारी निर्देशक नपां सः न्यायगुलि १ अर्ब ५३ करोड तका दां भ्रष्टाचारया मुद्दाय लाडः चवंगुलि उगु थासय न्हूंपुं कर्मचारीत तयता नं मिलय मजुयो चवंगु सः न्यायगु ज्या हमज्याडः चवंगु खः । थजगु संकष्टया

इलय समस्या ज्यंकयगु मस्वम्हा प्र.म. देउवा असक्षम खः ।

थौं हे नगर प्रमुख प्रजापति जु वागमती प्रदेशया कृषि व पशुपन्छी मन्त्री बसुन्धारा हुमागाईता स्वापु तयो खप देता छखय लिइक तःगु देशी सः या कोटा मगागु खाँ ध्यानाकर्षण याडः दिल ।

देया माथां वांकः विकास यायमः

सांसद सुवाल व प्रमुख प्रजापतिजु वन व वातावरण मन्त्री राम सहाय प्रसाद यादवता नपालाडः स्वनिगःया पर्यावरण सुधार या ज्या इवः दयक देया माथां वांक विकास याकेता बः याडः दिल ।

सांसद सुवाल खप जिल्ला चाँगु नारायण नगरपालिकाया नगरकोटे लागु खप नगरया त्वनयगु नाः या छँ दःगु यायता जलाधार क्षेत्र घोषणा याडः त्वनयगु नाः अपलं पिकाय मःगु व खप नगरपालिकाया सल्लाघारी चवंगु चवडा गणेश सांस्कृतिक क्षेत्र व खपया नवदुर्गा पीठत ल्यंकः म्वाकः तयता मः काथंया बजेटया ब्यवस्था यायता वनमन्त्री यादवता ध्यानाकर्षण याडः दिल । वनमन्त्री यादवं सांस्कृतिक नगरी खपया सार्वजनिक थायता ल्यंकः म्वाक तयता मः गु ग्वाहाली यायगु बचं बियो दिसे बद्दो सहरीकरणं याडः स्वनिगः या अन्न सैगु बुँ भन भन मदयो वांगुलि चिन्ता याडः दिल ।

सांसद सुवाल जु व प्रमुख प्रजापति जु मन्त्री यादवता नेपाल मजदुर किसान पार्टी व खप नगरपालिकां पिथांगु पिथनात उपहार काथं लः ल्हाडः दिल ।

ब्हयःगुगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

नेपः व भारतया खुल्ला सीमा तिय मः सांसद सुवाल

माघ १८

ख्वप मा.वि., ख्वप कलेज व शारदा क्याम्पसय् ज्यासानिपुं शिक्षक व कर्मचारीपिनिगु दशवी 'आजको भारतः भारतीय लेखकहरूको दृष्टिमा' धाय्गु सफूया विषय मगलबार अनलाइन अध्ययन गोष्ठी जुल ।

ज्या इवःसं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया केन्द्रीय छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवाल अमेरिकी साम्राज्यवादया लिधंसाय् भारतीय एकाधिकार पुँजी व विस्तारवाद दक्षिण एशियाया देशे क्वत्यलय्गु व लाकः काय्गु याडः च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

वयकलं भारतया मोडी सरकारं नेपः या भूमि गुञ्जी व लिपु भञ्ज्याडः त्यल कायो लाँ दय्कगु नपां लिम्पियाधुराया नेपःया भूमि दुथ्याक भारतं न्हँगु नक्सा दयकगु नं अमेरिकी साम्राज्यवादया लिधंसां हे खः धायो दिल ।

दार्चुलाय् महाकाली खुसीया थ्यं मथ्यं ५ मिटर त्यलकायो अः नकतिनी भारतं तटबन्ध दयकगु नं अमेरिकी साम्राज्यवादया लिधंसाय् हे खः धायो दिसे उगु तटबन्धं थुगुसीया वर्षा नेपः पाख्य महाकाली खुसीं कड्गु गुकिं खुसीं थुख्य ज्यो वयो थाय् थासय् चुइकः खुसीं ल्हाडः स्पकिगु भय दःगु खाँ नं वयकलं काडः दिल ।

अपराधीत उखेयाय्पुं थुख्य-थुख्य याय्पुं अख्य सुचुक च्वनिगु, सीमा तस्करी, मिसामचात मिय यंकिगु, सीमा च्यं त्यलः काड्गु, नागरिकता समस्या थजगु अपलं समस्या मवयक नेगुं देशता भिं जुइगु काथं खुल्ला सीमा तियम : गु खाँ सांसद सुवालं धायो दिल ।

देश व जनताया इमान्दारीपूर्वक सेवा मयाइम्हा सरकार व राजनीतिक दल तय्गु विरोध जुइगु स्वाभाविक हे खः धायोदिसे सांसद सुवाल जुं भारतय् मोदी सरकारं थः विरोधी प्राध्यापक पिन्ता ज्वडः यंकः कुंगु मिलय् मजू दक अपलं विरोध वसेलिं त्वः तगु खाँ काडः दिसे वयकलं राजनीतिता नेपः या शासक दलपिसं सिद्धान्तहीन चुनावी गठबन्धन, सरकारया भागवण्डा, भ्रष्टाचार, पक्षपाती काथं धायो वयो च्वंगु खाँ कुल दिसे शासक दलपिसं त मपुइकः तः तः हांगु अनियमित ज्यात याय् हे फैं मखु धायो दिल ।

भारत विश्वया तहांगु लोकतान्त्रिक देश दक दाबी याडः च्वना । अलय् भाजपा या मोडी सरकारं कानुन थः गु लाहातय् काय्गु, विपक्षीय खःगु खाँ हे मन्यंसं न्हूयो छ्वय्गु थःगु संस्कृतिजक च्वय तय्गु, थःजक तस्कं शुद्धम्हा धाइगु फासीवादय् भनभन क्वम्हूयो वाडः च्वंगु दः । भारतया च्वमि पिनि पाखं हे थ्व खाँ

सिय् दः । सांसद सुवाल जुं धायोदिल ।

नेपालय् नं सर्वोच्च अदालतं न्हि ल्या व ई न्हिथाड हे थुम्हासिता प्रधानमन्त्री यो दक परमादेश ब्यूगु, न्यायपालिकां ब्यवस्थापिकाता क्व त्यःगु खाँ कुल दिसे वयकलं कानुनी शासन व शक्ति पृथकीकरणया सिद्धान्त नं फय्खाँ सावित जूगु खाँ ब्याक दिल । वयकलं प्र.म. देउवां स्थानीय तहया चुनाव याय्ता एम सी सी सम्भौता पारित याय मःगु सर्त तःगु अमेरिकी साम्राज्यवाद व भारतीय विस्तारवादता लय ताय्केता खः धायो दिसे नेपः मिपिसं देशधाती एम सी सी सम्भौता खारेज याकेता चर्को विरोध मयासं मगा धायो दिल ।

ज्या इवःसं ख्वप शैक्षिक सर्कल सञ्चालक समितिया नायो भाजु नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं अध्ययन गोष्ठीं ब्वनय् मँ धाय्गु पठन संस्कृतिता हृष्ट्याय्ता ग्वाहाली जुइगु लिं थजगु ज्या इवः याडः तुं यंकं मः धायो दिसे नेपः दे अपलं भारत नपां स्वापु तयमःगु भारत बेष्ठित देश खः धायोदिसे वयकलं नेपः देशय् द्रहँ वैगु ८० प्रतिशत सामानत भारतयाय् हे खः धायोदिल । भारतीय एकाधिकार बजारया काथं नेपः दे जुयो च्वंगुलिं भारतं नेपः देता थःगु लाहातय् तयो तय्गु मतिं ज्या साडः च्वंगु खाँ ब्याकसे नेहरूया दर्शन काथं हे मोदी सरकारं नं नेपः दे नपां भुटान, बर्मा, बङ्गलादेश, पाकिस्तानता थःगु कुसा दुनय् तयो तय्गु स्वै । गुगु छुं नं सार्वभौमिक देशं स्वीकार याय् फैं मखु ।

वयकलं भारतीय जनता नपां नेपः मि पिनिगु दुश्मनी

मरु धायोदिसे स्वाभिमानी नेपः मिसिं भारतीय विस्तारवाद व एकाधिकार पुँजीया विरोध याडः चवंगु खँ वयकलं कुल दिल ।

स्थानीय निर्वाचनया खँ कुल दिसे वयकलं संविधान नपां कानुन ल्वात धःसा ल्वागु हृदय तक कानुन अमान्य जुडुगु खँ स्पष्ट जुडुकं जुडुकं राजनीतिक पार्टीं तयसं संविधान व कानुनया ब्याख्या याडुगु मिलय मजु धायो दिसे संविधान व कानुनया ब्याख्या यायगु अधिकार सर्वोच्च अदालतता दक दः धायोदिल । छगू छगू राजनीतिक पार्टींता थःथः गु सिद्धान्त व दृष्टिकोण दैगु खँ काडः दिसे प्रमुख प्रजापति जुं नेपाली कांग्रेस पुँजीपति वर्गया पार्टीं जूगुलिं थःगु स्वार्थ पू वांकयता नेपाली कांग्रेस थी थी गठबन्धन दयक च्वनिगु खायँ भीसं थुडुकः च्वनय मः धायो दिल ।

एम सी सी पारित जूसा नेपः देशय अमेरिकी साम्राज्यवादं आधिपत्य कायम याडुगु (वं धः थें च्वनय मालिगु) नपां भारतं लाहावायक च्वनिगु पक्का खः । उकिं नेमकिपां एम सी सी या

न्हयःगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

विरोधे मदिकक विरोध याडः वयो जनताता न्हयलं चायके बियो चवंगु खँ ब्याकसे वयकलं नेमकिपां थमनं फक्व इमान्दारीपूर्वक देश व जनताया सेवा याडः चवंगु दः, थुगु भावना च्वजायक यकेता फयां फक्व कुतः याडः च्वनि । थुकिता शिक्षक कर्मचारीपिनिगु ग्वाहाली मः धायो दिल ।

ख्वप मा.वि. या प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठं विचः व चिन्तने हज्याज्यां वानय मःगु खँ ब्याकसे न्ह्याथिन्योगु संकट व पंगः वसां बिचः हज्याडः च्वनि धायो दिल ।

वयकलं भारतया राजनीति गथे हज्याडः चवंगु दः, भारतया बारे च्वमिपिनिगु बिचः छु दः धायगु खँ थुडुकेता थुगु साफू खं अपलं ग्वाहाली याडः चवंगु दः धायोदिल ।

ज्या इवःसं ख्वप कलेजया प्राचार्य रूपक जोशी, ख्वप मा.वि. या उप प्राचार्य विष्णु प्रसाद किसी, शिक्षक पुं व कर्मचारीपुं रूपक खड्का, सुनिल सुवाल, प्रकाश नायभारी, प्रनेश बाटी, सुनिता गाईसी, रोशन मचामसी, उमा भट्टं नं साफूया बारे न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ब्रम्हायणीया ताँ निस्वान

माघ २०

ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ ब्रम्हायणी चवंगु 'ब्रम्हायणी ताँ' निःस्वानयगु ज्या ख्वप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं याडः दिल बागमती प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयया आर्थिक ग्वाहाली दयकिगु उगु ताँया लागत इष्टिमेट रु. २ करोड २९ लाख दःगुलि रु १ करोड ५० लाख ७९ हजार ८७२ या ठेक्का सम्भौता उगु ताँ दयके तांगु खः ।

निःस्वाड द्यूम्हा नगर प्रमुख प्रजापति जुं बांलाक बल्लाकः भिंक! धायगु इलय हे ब्रम्हायणीया ताँ दयके धुंकिगु विश्वास प्वंकः दिसे ख्वप नगरपालिकाया नगर स्तरीय योजनात उपभोक्ता

समितिपाखं ज्या याडः वयो चवंगु खँ ब्याकसे स्थानीय जनताया थःगु धायगु भावना व तस्कं बांलाकः भिंक दांकः दयकिगु उपभोक्ता मोडलया विशेषता काथं दयो चवंगु व ख्वपय् श्वहे काथं तस्कं बांलाकः ज्या जुयो चवंगु खँ वयकलं काडः दिल ।

ख्वपय् ख्वप विश्व विद्यालय दयकेता ख्वप नगरपालिकां कुतः याडः चवंगु खँ ब्याकसे वयकलं सक्षम स्थानीय तहता विश्व विद्यालय चायकेता अनुमति वियमःगु खायँ बः याडः वयो च्वडागु खँ वयकलं काडः दिल ।

सर्वसाधारण जनतां आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकताता बिचः याडः दांकः भिंकः, बांलाकः स्वास्थ्य सेवा वियगु उद्देश्यं (मतिं) नगरपालिकां ख्वप अस्पताल चायकागु खँ ब्याकसे जनताया न्ह्याब्लें क्वातुगु ग्वाहाली दःगुलिं ज्या सानयता तस्कं अः पुगु खँ नं काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व जुं ऐतिहासिक काथं तस्कं महत्वपूर्ण ब्रम्हायणी ताँ या महत्व काडः दिसे थुगु ताँ दयके धुंकिगु जुयता अः पुडुगु खँ काडः दिल । वागमती प्रदेश पूर्वाधार कार्यालयया आर्थिक ग्वाहाली उगु ताँ दयककिगु खँ ब्याकसे वडाध्यक्ष ज्याख्वजुं पुलांगु ताँ स्पंकयु हँ स्थानीय जनता नपां छलफल याडः मःकाथं सुभाब कायागु खँ नं काडः दिल ।

९१.२ मिटर दू व ८.४० मि. ब्या दैगु ब्रम्हायणी ताँ या

ब्हयःगुगुगु स्वप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

ठेक्का सम्भौता २०७८ असार २३ गते जूगु व २०७९ असार २२ गते तक्या दुनयँ तौं या फुक्क ज्या सिध्यकेगु योजना दःगु न्हाया ताँ स्वयो तः जः जुइगु खाँ नं वडाध्यक्ष ज्याख्व जुं काडः दिल ।

ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिका वडा नं. ८ या वडाध्यक्ष महेन्द्र खायमलीं ब्रम्हायणीया ताँ बांलाकः, भिंक इलय् हे सिध्यकिगुलि विश्वास प्वंकः दिसे (सम्पदा पुनः निर्माण व जीर्णोद्धार) सम्पदा ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्या इवः खय् ख्वप नगरपालिकां भीगु

थःगु हे पहः ता हःनय तयो ज्या साडः वयो च्वंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं ब्रम्हायणी ताँ दय्किम्हा ठेकेदार कृष्ण गौतमं ब्रम्हायणी तां बांलाकः, भिंक व इलय् हे सिध्यक लः ल्हाय्गु बचं बियो दिल ।

उगु ज्या इवःसं ख्वप नगरपालिका कार्यपालिकाया दुजः छोरी मैयां सुजखुं नं थःगु न्वचु तयो द्यगु खः ।

प्रदेश सरकार स्वास्थ्य निर्देशनालयया प्रतिनिधिपुं

ख्वप अस्पताल स्वः भाल

माघ २१

प्रदेश सरकार स्वास्थ्य निर्देशनालयया वरिष्ठ प्रशासक डा. नरेन्द्र कुमार भ्ना या न्हयलुवाय् भ्नाःपुं अनुगमन पुचं शुक्रबार ख्वप नगरपालिकां न्ह्याक च्वंगु ख्वप अस्पतालया भ्नायो स्वयो दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख नपां ख्वप अस्पताल सञ्चालक समितिया नायो भाजु सुनिल प्रजापति जुं अनुगमन पुचः ता ख्वप अस्पतालया लसकुस याडः दिसे अस्पतालं बियो च्वंगु सेवा व सुविधा व अस्पतालया अवस्था बारे ब्याक्क खाँ काडः दिल ।

नगर प्रमुख प्रजापति जुं जनताया माग नपां मः काथंया सुविधात सुविधां जःगु ख्वप अस्पताल चाय्कागु खाँ ब्याकसे ख्वप अस्पतालता अभ् सुविधां जःगु अस्पताल काथं हज्याक १०० गू शय्याया क्षमताया अस्पतालदय्केता मः काथंया ग्वाहाली याय्ता वयकलं अनुरोध याडः दिल ।

अस्पतालया ल्वगिपिन्ता (२४ सै घण्टा) च्छी न्हिच्छी इमर्जेन्सी सेवा ल्याव, एक्सरे, फार्मेसी सेवा, स्त्रीरोग (मिसाल्वय), जनरल सर्जरी, बालरोग (मचा ल्वय) हाडजोर्नी नपांया अपलं सेवात बियो वयो च्वंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

स्व भ्नाः गु इलय् सरकार स्वास्थ्य निर्देशनालयया वरिष्ठ स्वास्थ्य प्रशासक डा. भ्ना जुं ख्वप अस्पतालया भौतिक पूर्वाधार नेपः या सरकारं धः काथंया मापदण्डे दःगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु ख्वप अस्पताल ब्वस्य लागु, डाल काय बहजुगु ज्वः मरुगु दक धायो दिसे शिक्षा स्वास्थ्य व विकास निर्माणया इवल्य मेमेगु स्थानीय तहं ख्वप नगरपालिका पाखं सय्क मः धायो दिल ।

वयकलं ख्वप अस्पताल अपाड्ग मैत्री जुयमःगु जनताता तस्कं अःपुकः, बांलाक, भिंकः उपचार व सेवा वियता अस्पतालं विशेष विचः याय्मः धायोदिल ।

पुचलं दय्क च्वंगु ख्वप अस्पताल, ब्रम्हायणी च्वंगु ख्वप अस्पताल कोभिड युनिट, छाती पुनः स्थापना केन्द्रे भ्नायो नं स्वयो द्यगु खः ।

अनुगमन पुचलय् प्रदेश सरकार स्वास्थ्य निर्देशनालयया वरिष्ठ नर्सिड प्रशासक सावित्री कुमारी पौडेल, भक्तपुर अस्पतालया नर्सिड अधिकृत रोशनी श्रेष्ठ, स्वास्थ्य निर्देशनालयया रेडियोलोजिष्ट डा. रुपेन्द्र खड्की, ल्याव टेक्सिसियन इन्चार्ज सुशिल आचार्य पुं भ्नाःगु खः ।

ख्वप नगरपालिकाया हिंछकगू नगरसभा उलेज्या

माघ २६

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां प्रतिनिधिसभाया सांसद प्रेम सुवालं ख्वप नगरपालिकाया हिंछकगू नगरसभाया उलेज्या पानसय् मता च्याकः याडः दिल ।

ज्या इवःसं वयकलं जनसहभागिता, जनश्रमदान, जनताया ग्वाहलीं जनताया सेवा याय्गु, न्हयलुवा (अग्रज) पिसं क्यडः तकगु लाँपु खय् जनप्रतिनिधिपुं डाय्मः धायो दिसे सांस्कृतिक नगरया नगरबासीपुं परम्परागत व अन्धविश्वासी मजूसें विज्ञान व प्रविधिमैत्री नं जुय मःगु वहे काथं नगरबासीपिनिगु सांस्कृतिक स्तर थाकाय्मः गु खाँ काडः दिल ।

संघीयता बांलाक छ्यलय्ता स्थानीय तहता स्वायत्तता ब्यू ब्यू विकेन्द्रीकरणया सिद्धान्त लागु याय मःगु खाँ ब्याकसे अनावश्यक सवारी साधनय् अपलं खर्च यासां पुँजी मुनय् मफैगु थजगु थासय् मितब्ययिता तयो देशय् दुनय् उत्पादन अप्वयकेगु, भ्रष्टाचार मयाकय्गु, दे थःगु तुति खय् दानय् फैगु काथं आत्मनिर्भर याय् मः धायो दिल ।

सांसदत ठेकेदार जूगुलिं सरकारं पाखुयो गैर कानुनी प्लटिड याडः च्वंगु, अयोग्य ठेकेदारपिनि पाखं मभिक बमलाक निर्माण जुयो च्वंगु, थी थी कारणं दे अराजकता पाखय् घ्वाडः यंकः च्वंगुलि सचेत यासे सांसद सुवाल जुं जनप्रतिनिधिपिसं थजगु खाँत काडः जनताता सचेत याय् मः धायो दिल ।

बिलासी सुविधा काथं लाखौ बः पुल होटेलय्

एम सी सी या कार्यालय चाय्कः अरबौं तका दां दुरुपयोग याडः च्वंगु खाँ काडः दिसे वयकलं एमसीसी हिन्द प्रशान्त क्षेत्रया रणनीतिया छगू भाग खः थुकिं देता भिं याडू मखु धायो दिल ।

रेमिटयान्सया भरे देया विकास याय फै मखु धायोदिसे वयकलं स्थानीय तहलं थः थः गु निर्वाचन क्षेत्रय् ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता रोजगार वियता कानुन दय्के मः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिकाया हिंछकगु नगर सभा थःगु कार्यकालया दकलय् लीपाया कार्यकाल खः धायो दिसे ख्वप नगरपालिकाय् सपथ

ग्रहण याडः वयागु दिन निसें हे नगर व नगरबासी पिनिगु भिं जुइगु ज्या याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

आ.व. २०७८/७९ या बजेट कार्यान्वयनया अवस्था काडः दिसे वयकलं ख्वप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्हवनय्-कानय् सुचुकुचु नपां जनताया जीवननपां स्वापु दःगु विषय व अपलं विकास निर्माणया ज्या क्व चःगु खाँ काडः दिल ।

केन्द्र व प्रदेशं स्थानीय तहता बिइगु विशेष अनुदान अपः याय् मःगुलि उकिया अखः सशर्त व समपूरक बजेट अप्वयकः यागु ज्या संघीयता व संविधानया मति या अखः जूगु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं स्थानीय तहता कर्मचारी भर्नाया अधिकार

मब्यूसें केन्द्र व प्रदेशं छ्वयो हैगु, प्रदेशं कर्मचारी सरुवा बहुवा याइगु व स्थानीय तहं तलब नकतःपुं शिक्षक पिन्ता केन्द्रया अधीनय् तःगु स्थानीय तहया स्वायत्तता क्वत्योगु खः धायो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं -जिपुं जनप्रतिनिधिपिसं न्ह्याब्लें जनताता भिं जुइगु ज्या खय् समर्पित जुयो ज्या याडः वयो च्वडागु खाँ काडः दिसे ल्यंदःगु दिनत नं जनताया सेवा खय् छ्यलः ख्वप देता ब्वसेलागु नगर दयेकेगु खाँ ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां बागमती प्रदेशया सांसद सुरेन्द्र राज गोसाइँ जुं ख्वप नगरपालिकाया ज्याखं थः ता बांलागु लिचवः लागु अपलं जनताया निस्वार्थ सेवा नेमकिपाया म्हासिइका खः धायो दिसे ख्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधि,

ब्हयःगुगुगु स्वप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

बुद्धिजीवी, सम्बन्धित निकाय, कर्मचारी व स्थानीयया साथ व ग्वाहालीं आत्मगौरव याय् लाइकगु खः धायोदिसे सांसद गोसाईं जुं जनताया मन त्याकः देया भावना व मः काथं नेमकिपां समाजवादी मर्मकाथं ज्या साडः वयो चवडागु खौं ब्याकः दिल ।

ख्वप नगरपालिकां समाजय ह्यूपा ह्यता जनताया चेतनास्तर थाकाय्ता जनपरिचालन याडःभ्रष्टाचार मद्यक ज्या यागु दः । जनताया विश्वास त्याकः जनतात छप्पाछधियाय्गुलि ख्वप नगरपालिका तः लागु दः, वयकलं धायोदिल ।

एम सी सी मकः सा देश विकास जुइ हे मखु धाय्गु दास मानसिकता शासक दलकय् दःगु खौंया कुं खिसे नेमकिपां एम सी सी या विरोध याडः जनता सचेत यायां अमिगु दास मानसिकताया धकिं खुयगु नपां राष्ट्रया मनोबल च्वजाय्केगु ज्या याडः वयो च्वंगु खौं ब्याक दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी जुं ख्वप

नगरपालिकां शिक्षा लागाय् यागु प्रगति नपां 'ख्वप मोडेल' काथं विकास याय् फःगु नपां ख्वप दे ता स्वस्थ, ब्वस्य लागु दे दय्केगु काथं ज्या याडः चवडागु खौं ब्याकसे भ्नीगु सम्पदा म्वाकः ल्यंक तय्गु नपां उगु सम्पदाया अध्ययन अनुसन्धान, अभिलेख व सबलीकरण नपांया पुनः निर्माणया प्राविधिक प्रतिवेदन नपां न्हूंगु पुस्ताता ल्यंक तकगु ज्या जूगु खौं काडः दिल ।

अथेहे वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं नगरबासीपिनिगु ग्वाहालीं ख्वप दे थौं या अवस्थाय् थ्यंगु खः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कृष्ण गिरीजुं बांलागु व भिंगु ज्या कुलदिसे थुगु अधिवेशने बांलागु लाँपु क्यनि धायो दिल ।

ज्या इवःसं ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व जुं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

बरखय् व काल्हाँचाय् वधशाला अनुगमन

माघ १८

ख्वप नगरपालिका अनुगमन समितिया कजि राजकृष्ण गोराया न्हयलुवाय् पशुत (मैं) स्याइगु बधशालाय् स्वः भःगु इवल्य् बधशाला मः काथंया छुं हे पूर्वाधार मद्यकसें दय्कः तः गु तस्कं फोहर खानय् दःगु व ला स्वस्थकर मजुगु खौं काड दिल ।

बरखय् च्वंगु राम बहादुर खर्बुजाया बधस्थल, व्यवस्थित मजुगु फोहर खानय् दःगु (टायल तिकः, ला धेड विइगु पाता खतं नःगु) टहरा बांलाक मद्यकगु, एप्रोन फोहर जूगुलिं फुक्क सुधार याडः नगरपालिकाय् दर्ता याय्ता निर्देशन बिल ।

अथेहे जय शुभ, कार्य मिट शप, फोहर नाः उपचार याड जक खुसी छ्वयमःगु, सफा याय् मःगु मैं स्याइ बलय् म्वापुं मेसं मखांक स्याय मगु, मूल्य सूची तयो तालाजु नापतौल विभागय्

नवीकरण याय मःगु मयागुलिं स्वन्ह्या दुनर्थे नगरपालिकय् वयता निर्देशनयात ।

परदेशी भीमसेन मिट शप दर्ता मयासें लापस व बध स्थल चाय्कः तःगुलिं दर्ता याड व्यवस्थित काथं सफा याड जक चाय्केता निर्देशन यात ।

अनुगमनसं दुजःपुं हरिराम सुवाल, रोशन मैयाँ सुवाल, उद्योग वाणिज्य संघ ख्वपया विश्वराम दुवाल, घरेलु तथा साना उद्योग संघ भक्तपुरया लक्ष्मी प्रसाद कवां, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चया मनोज थापा, ख्वप नगरपालिका स्यानिटेशनया वः ति. रामकृष्ण प्रजापति, कर शाखाया न्हज किजु, महानगरीय प्रहरी परिसरया प्रहरी सहायक निरीक्षक रेशम बहादुर कार्की नं भःगु खः ।

खवप नगर प्रमुख जु पाखं ब्रम्हायणी ताँ निःस्वाडः दिल
(२०७८ माघ २० गते)

किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनया अभिमुखीकरण
(२०७८ माघ २४ गते)

ख्वप नगरपालिकाया हिंछकगु नगरसभा न्ह्यात

(२०७८ माघ २६ गते)

ख्वप नगरपालिकाया हिंछकगु नगरसभासं जनप्रतिनिधिपुं

(२०७८ माघ २६ गते)

